Акрамова Г.Б., Алимжанова Ф.А., Михридинова Т.С.

САВОДОМӮЗӢ

Китоби дарсӣ барои синфи 1
мактаби миёнаи таҳсилоти умумӣ

Қисми 1

*Вазорати маорифи Ҷумҳурии Қазоқистон
тасдиқ кардааст*

**Алматы
«Жазушы»
2016**

УДК 373.167.1(075.2)
ББК 74.202.4
А34

АЛОМАТҲОИ ШАРТӢ

хониш

кор бо падару модар

кор бо ҷуфт

бозӣ

кор бо гурӯҳ

фикр кунед

дар ёд дор

сӯҳбат

бурдани тадқиқод

супориш

кори эҷодӣ

иҷрои вазифа

ба дафтар навис

муаллим мехонад

Акрамова Г.Б. ва дигарон.
А34 **Саводомӯзӣ:** Китоби дарсӣ барои синфи 1 мактаби умумитаълимӣ. 3-қисм. / *Г.Б. Акрамова, Ф.А. Алимжанова, Т.С. Михридинова.* **Қисми-1.**– Алматы: «Жазушы», 2016. – 160 бет, сур.

ISBN 978—601—200—526—4

УДК 373.167.1(075.2)
ББК 74.202.4

© Акрамова Г.Б., Алимжанова Ф.А.
Михридинова Т.С., 2016
© «Жазушы», 2016

ISBN 978—601—200—526—4 (қисми 1)
ISBN 978—601—200—525—7

Барлық құқықтары қорғалған
Басылымның мүліктік құқықтары
“Жазушы” баспасына тиесілі

Дӯсти азиз!

«Саводомӯзӣ» – ин китоби асосии ту дар мактаб мебошад. Вай туро бо овозҳо ва ҳарфҳо шинос мекунад. Хондан ва навиштан, савол додан, ҷавоб ёфтан, нақл намудан, баҳодиҳӣ ба кори худ, аз кори дӯстон шод гардиданро меомӯзонад. Бо ёрии муаллим ту иҷрои вазифаро дар дарс мустақилона, якҷоя бо дӯст, бо аҳли синф, бо ёрии калонсолон, муҳокима кардан ва хулоса бароварданро ёд мегирӣ.

Шуҷоатнокӣ ва завқмандӣ ба ту роҳи ҷаҳони ҳайратовари ҳарфро, калима ва ҷумларо мекушояд. Донише, ки ту гирифтӣ дар оянда бо ту ҳамроҳ буда ва ба ту барои ёфтани роҳи дурусти ҳаёт ёрдам мерасонад.

Муваффақият ба ту дар хондан дӯстӣ азиз!

Илм чандон, ки бештар хонӣ
Чун амал дар ту нест нодонӣ!

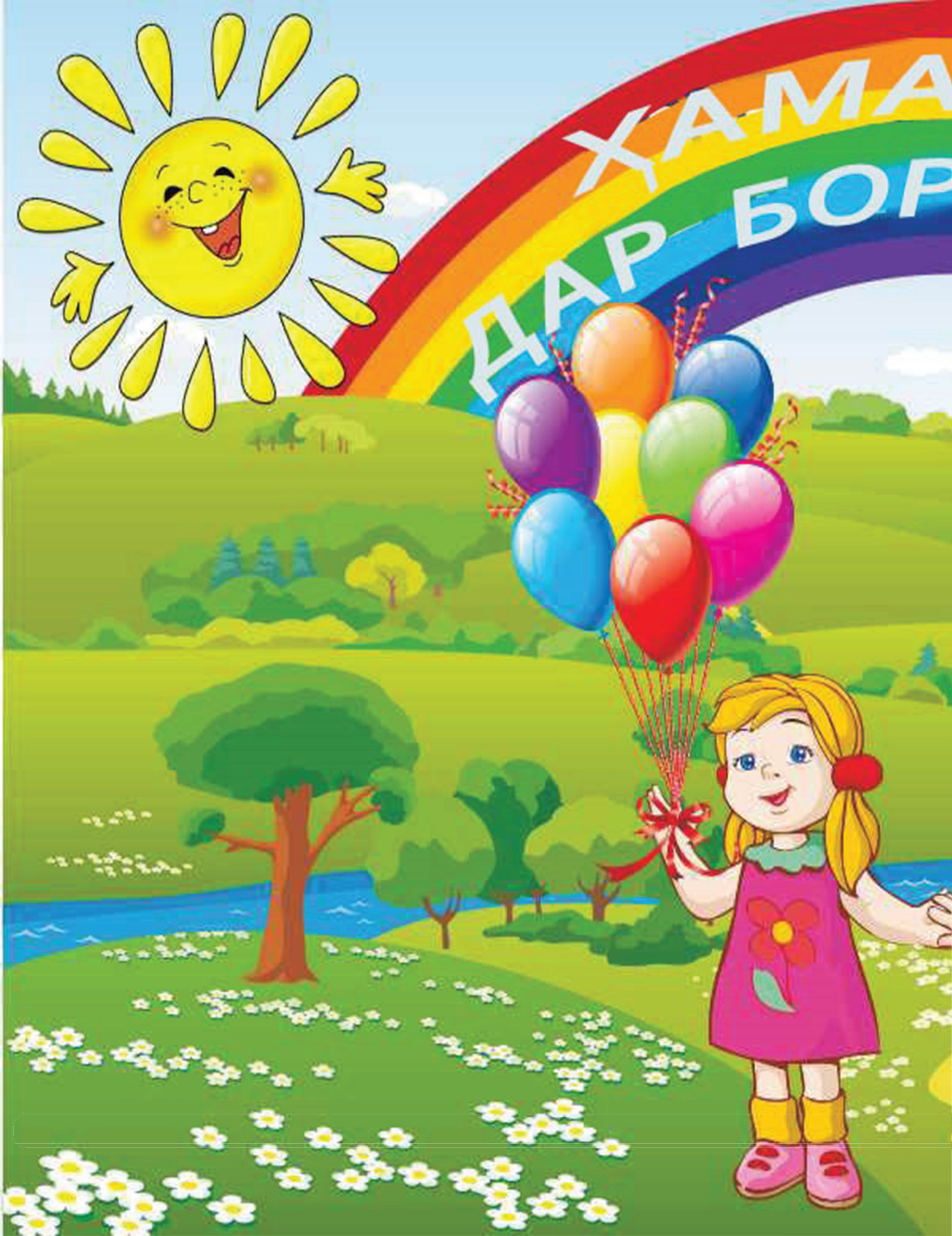
ҲАМА
ДАР БОР

ЧИЗ
РАИ МАН

Дарси 1 Шиносшавӣ

1. Шиносшавӣ барои чӣ лозим аст?
Шинос шудан бо дӯстони нав.
Гуфтани номи худ.

Ман Далер.
Ман 7 сола шудам.
Ман талаба

Ман Дилдора.
Ман 6 сола шудам
Ман талаба.

2. Дар мактаб шуморо кӣ пешвоз мегирад? Номи рафиқонатонро медонед?

3. Шумо аллакай талаба ҳастед. Ашёҳои зарурии хонишро ҷамъ намоед.

4. «Дар бораи рӯзи аввали худ дар мактаб» – ро нақл намоед.

Дарси 2

Дар мактаб ба кадом қоидаҳо риоя кардан лозим аст?

1. Фикр кунед шеър дар бораи чӣ.

Себак

Себаки сурхи сероб
Ширин асту хӯрданбоб
Себак хеле хушрӯ аст
Хушмазаву хушбӯ аст.

2. Нақл кунед, чӣ хел дарс сар мешавад? Бачаҳо чӣ кор мекунанд?

Нутқи мо – ин чизе, ки мо мегӯем, нақл мекунем ва мепурсем.

3. Муҳокима намоед, ки дар мактаб кадоме аз талабаҳо дуруст худро идора мекунанд. Дар мактаб ба кадом қоидаҳо риоя кардан лозим аст.

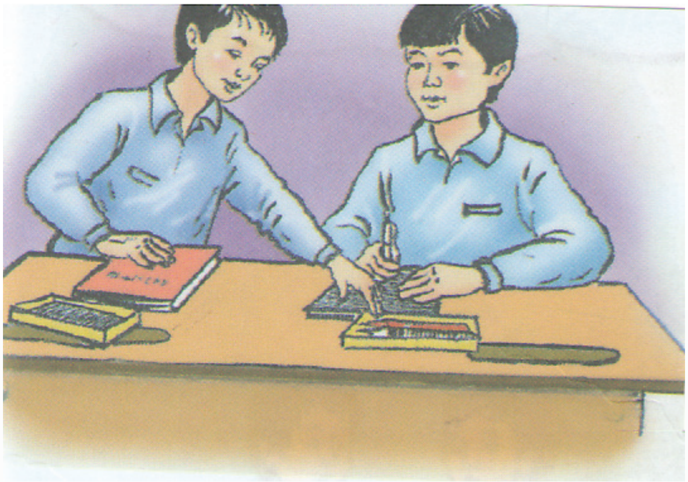

4. Сумкаҳо дар бораи чӣ сухан меронанд ? Онҳо дар бораи талабаҳо чӣ фикр доранд?

сәлеметсіз бе
ассалому алайкум
здравствуйте
good morning
(afternoon, evening)

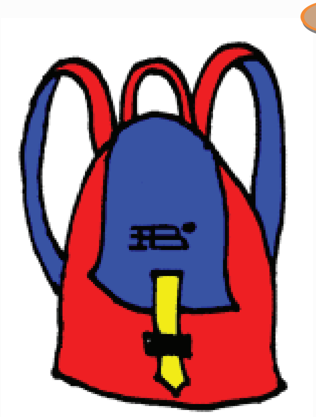

Дарси 3 Нуқтҳо чӣ хел мешаванд?

1. Фикр ва нақл кунед, ки одамон чӣ хел муомила мекунанд? Духтарча бо телефон дар бораи чӣ гап мезанад?

Чӣ гуна мусиқаро духтарак бача месарояд? Ҳаракат кунед, ки бо ҳамроҳи духтарак суруд хонед.

Дар бораи чӣ духтаракон хурсандона сухан меронанд?

2. Расмҳоро нигоҳ кун. Хулоса барор: Нутқ чӣ хел мешавад? Барои сӯҳбат чӣ ёрӣ мерасонад?

Нутқ хаттӣ ва даҳонӣ мешавад.

3. Бо ёрии чӣ одамони гуногун муомила мекунанд?

Ин шавқовар!

Дар ҷаҳон одамон гуногунанд. Баъзеҳо сухан ронда, гӯш карда метавонанд. Одамони дигар гуфтан ва шуниданро намедонанд, лекин ҳамаи онҳо мубоҳиса мекунанд.

Мо муомила мекунем:

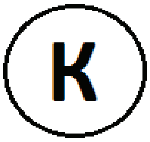

бо ёрии калима

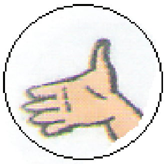

бо ёрии даст

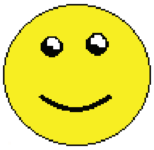

бо ёрии имову ишора

сәлем!
салом!
привет!
Hello!

4. Маданияти сухanрониро донистан лозим-мӣ? Вазъиятро бо тарзи бадеӣ ифода кардан.

5. Нутқи хаттӣ ва даҳониро дар куҷо истифода мебарем.

Дарси 4 Барии сӯҳбат бо одамон чӣ лозим

1. Ба расмҳо нигоҳ кун. Дар дарс чӣ ҳодиса рӯй дод? Хонандагон кадом нутқро истифода бурданд?

2. Одамони қадима чӣ гуна муомила мекарданд, муҳокима кунед?

3. Бозӣ. Хондани хати сеҳрангез.

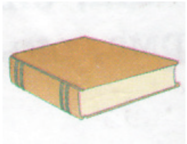 + +

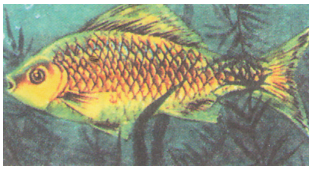 +

4. Ҷавоби чистонро, ки намуди алоқаи ҳозиразамон аст, ёбед.

Барои алоқа ба моён
Зарур аст ... .

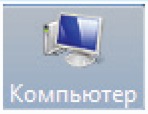

Алоқаи ҳозираи замонавӣ
Ин аст нақшаи ... .

Оилаи шумо аз кадом намуди алоқа истифода мебарад? Кадом намуди алоқа ба шумо маъқул аст ва барои чӣ?

5. Муҳокима кунед, ки бачаҳои гуногуни ҷаҳон чӣ хел муомила мекарданд? Онҳо дар бораи чӣ бо якдигар сӯҳбат мекунанд?

Дар муомила намудан чӣ гуна душвориҳо ба вуҷуд меоянд, фаҳмонед? Ҳамдигар фаҳмиро чӣ гуна соҳиб шудан мумкин?

Ба ғайр аз калима дар одамон хусусиятҳои иловагии муомила ҳаст: имову ишора ва ҳаракатҳои иловагӣ.

Дарси 5

Дар бораи ҷумла шумо чӣ медонед?

1. Бачаҳо дар саҳро бо кадом кор машғуланд?
Трактор барои чӣ лозим аст?
Тарбуз чӣ гуна маза дорад?
Чанд нафар бачаҳо кор карда истодаанд?

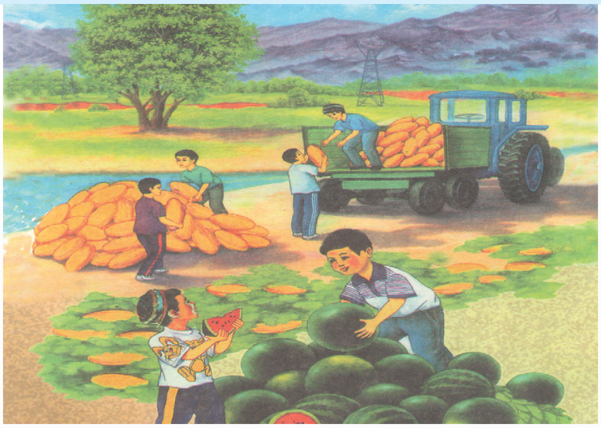

Аз кадом намуди нутқ истифода бурдед?
Нутқ аз чӣ иборат аст?

2. Аз рӯи расм ҷумла тартиб диҳед?

сабақ
дарс
урок
lesson

Нутқ аз ҷумлаҳо иборат аст.
Ҷумларо ин хел ишорат мекунем.

3. Хуршед ба Зафар барои хондани шеър вазифа супурд. Барои ифоданок хондани шеъри дӯстдоштааш ёрӣ расонд.

4. Бозичаҳои худро номбар кунед.

Танҳо бозӣ кардан ба шумо маъқул аст? Барои чӣ? Барои бо бачаҳо бозиҳои шавқовар кардан, розӣ ҳастӣ? Ба дӯстад дар бораи бозичаҳои дӯстдоштаат нақл кун. Онҳо чӣ хелаанд? Ту бо онҳо чӣ хел бозӣ мекунӣ?

Дарси 6 Талаффуз чист?

1. Расми зерин ба кадом шеър мувофиқ аст? Шеърро хонед.

Бар-ра-ча

Бар-ра-ча, о бар-ра-ча,
Кал-ла-ча-ат ка-ду-ча!
Ду чаш-ма-кат о-лу-ча!
Ин ла-ба-кат гул ба-рин
Он ла-ба-кат гул ба-рин
О-во-за-ки фо-ра-мат
Хо-ни-ши бул-бул ба-рин.

2. Шеър дар бораи чӣ гуфта шудааст? Ҷумлаҳоро бо талаффуз хонед.

3. Аломати охири ҷумларо гӯш кунед.

дос
дӯст
друг
friend

Ҷумларо ба охир расонида
Мегузорем аломати нуқта .

Ман аломати саволам
Ба ҳама савол мегузорам ?

Ман аломати хитоб
Ба ҳама мекунам хитоб !

4. Аз рӯи расм ҷумла тартиб диҳед:

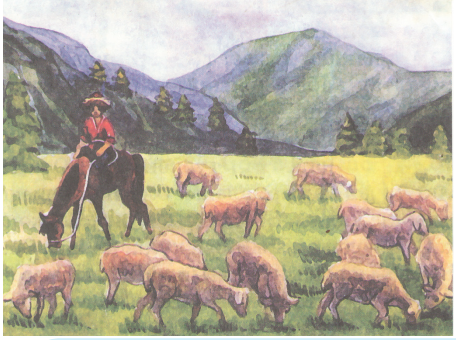

5. Аз рӯи расм ба намудҳои ҷумла мисолҳо тартиб диҳед:

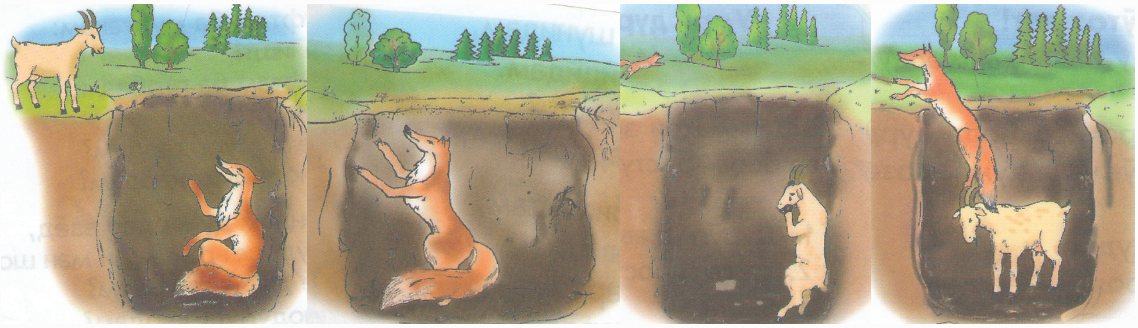

6. Симои ҳамсинфонатонро тасвир кунед. Гӯед, ки дар онҳо симои худ ва симои ҳамсинфонатро тасвир кунед. Дар ҷаҳоне, ки ҳамаи одамон якхеланд, зиндагӣ кардан меҳоҳӣ? Фикр кунед ва фаҳмонед.

Дарси 7 Ҷумла аз чӣ иборат аст?

1. Аз рӯи расми зерин ҷумла тартиб диҳед:

Ҷумлаҳо аз калимаҳо иборат аст.

Калимаро ин гуна ишорат мекунем .

2. Ашёҳоро номбар кунед.

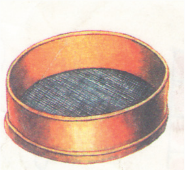
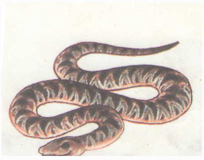

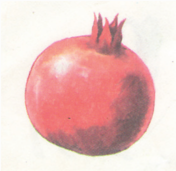

Аз ҳаҷми ашё миқдори ҳарфҳои калима тағйир меёбад ё не?

3. Ду ҷумла тартиб диҳед. Бо ивазшавии калима мазмуни ҷумла тағир ёфт ё не?

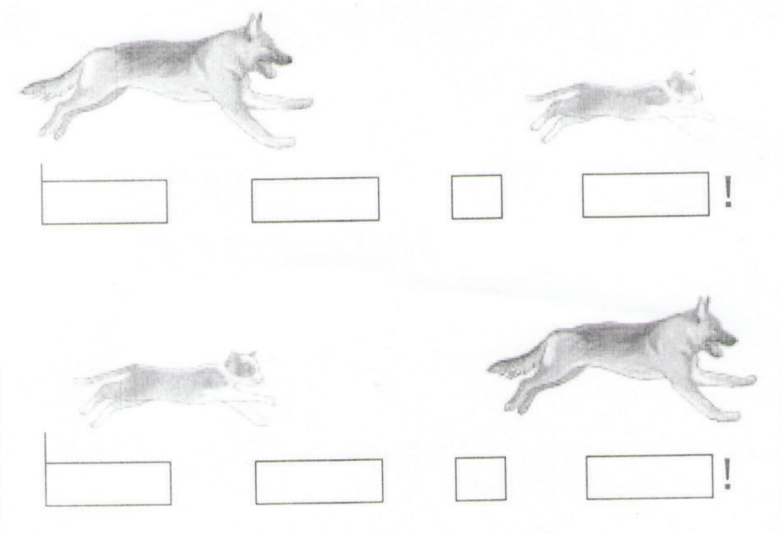

Сөз
Калима
Слово
word

4. Ашёҳоро номбар кунед:

Аз рӯи ин расмҳо ҷумлаҳо тартиб диҳед.

Дарси 8

Дар бораи калима чӣ медонӣ?

1. Бо расмҳо шинос шавед ва номбар кунед:

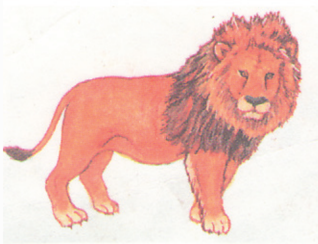

2. Аз рӯи расм ҳикоя тартиб диҳед.

1. Бо расмҳо шинос шавед ва номбар кунед:

2. Бо расмҳо шинос шавед ва номбар кунед:

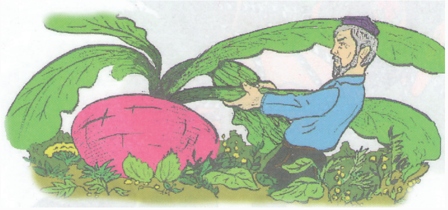

3. Бо расмҳо шинос шавед ва номбар кунед:

жақсы
нағз
хорошо
well

Дарси 9

Калима дар бораи чӣ гап мезанад!

1. Калимаро гӯед ва фикр кунед, ки онҳо чиро ифода мекунад?

2. Аз рӯи расм калимаҳо тартиб диҳед:

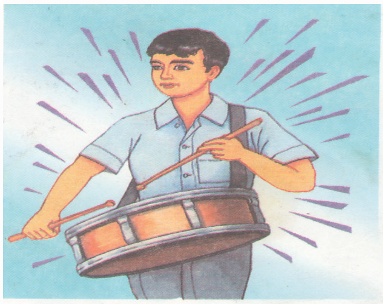

бақа
қурбока
лягушка
frog

3. Аз калимаҳои тартибдодашуда ҷумла гӯед.

4. Афсонаро ба хотир оред. Ба ҳар яки ин расмҳо ҷумла тартиб диҳед ва расмашро тасвир кунед:

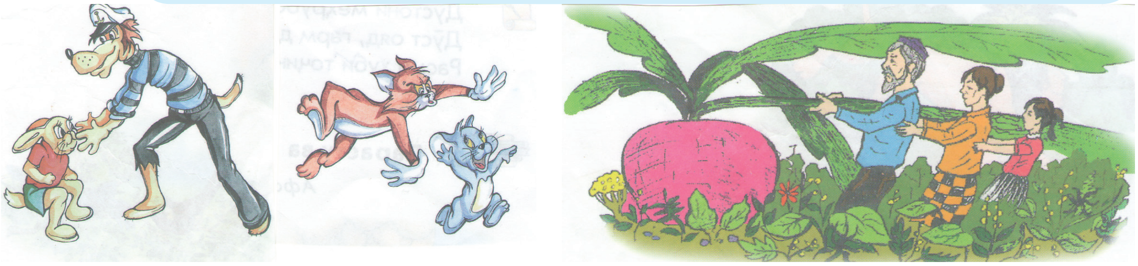

5. Бозӣ "Танҳо + ҷамъ".

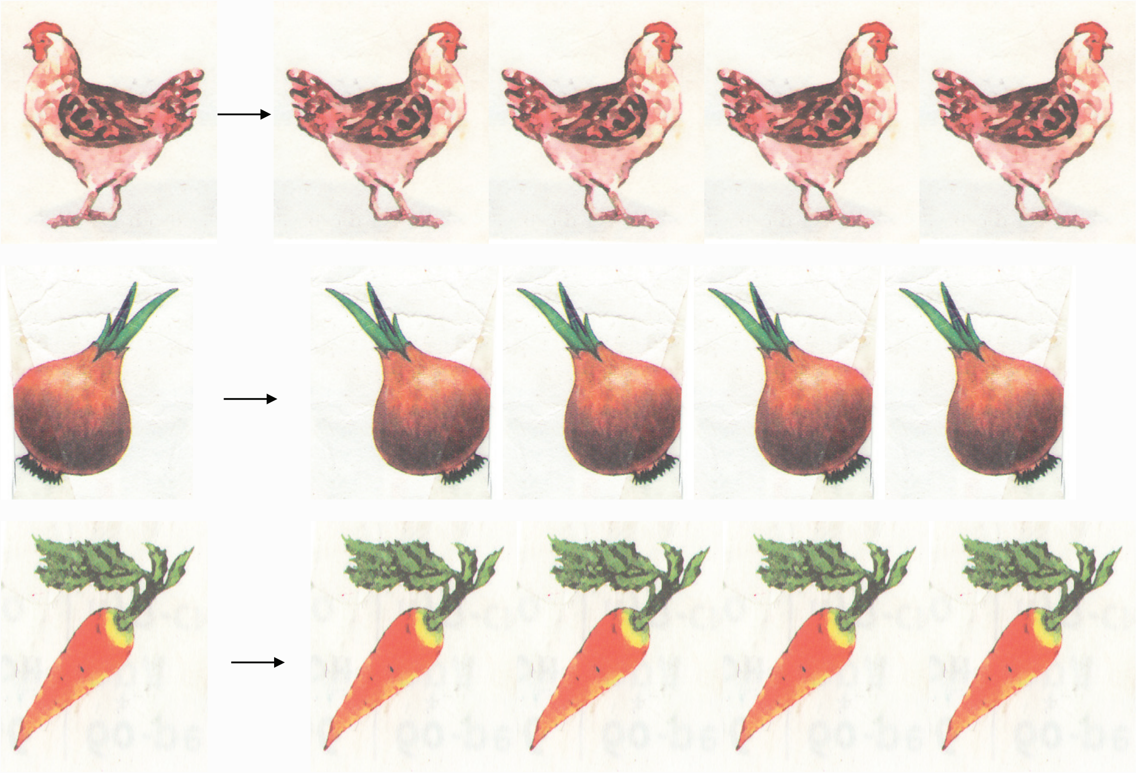

Тамоми муҳити атрофро одамон бо ёрии калима баён мекунанд.

Дарси 10

Ҳиҷо чӣ гуна сохта мешавад?

1. Аз рӯи расм калимаҳоро ба ҳиҷо ҷудо кунед.

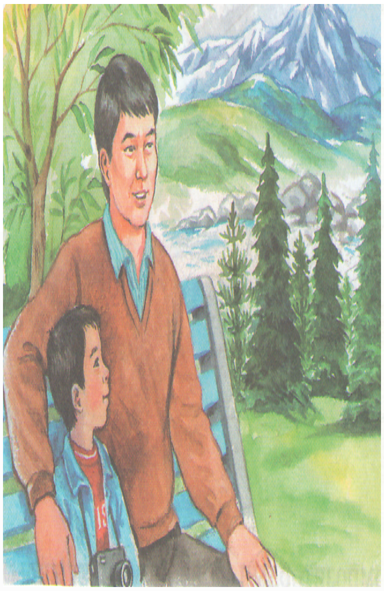

Па – дар

Мо – дар

Па – дар – ка – лон

2. Аз рӯи расм калимаҳоро бо ёрии кафкубӣ ба ҳиҷо ҷудо кунед.

Қоидаи ҳиҷо ҷудокуниро дар хотир доред.

Калима ба ҳиҷо ҷудо мешавад

3. Расмҳоро тамошо кунед, дар бораи машғулиятҳои дӯстдоштаатон нақл кунед.

Падар, модар ва дӯстатон чиро дӯст медорад?

4. Дар зимистон бачаҳо чӣ гуна бозӣ мекунанд?

заттар
ашёҳо
вещи
things

Калимаҳоро ба ҳиҷо ҷудо кунед.

Дарси 11

Мо ҳиҷоро чӣ гуна талаффуз мекунем?

1. Ин ашёҳоро чӣ меномем:

Расмро тамошо кунед. Ашёҳоро номбар кунед. Дар калима чанд ҳиҷо ҳаст муайян кунед:

2. Бо қоидаи нав шинос шавед. Шумо чӣ гуна мефаҳмед? Калимаҳоро бо ёрии кафкӯбӣ ба ҳиҷо ҷудо кунед:

3. Шумо дар бораи ин бачаҳо чӣ гуфта метавонед?

4. Номи ашёҳоро номбар кунед.

үстел
миз
стол
table

Оё ту асбобҳои хонишро тоза нигоҳ дошта метавонӣ?

5. Боз чӣ гуна асбобҳои хонишро медонед? Номбар кунед, калимаҳоро ба ҳиҷо тақсим кунед. Ҳар як ашё ҷои худро дорад.

Дарси 12

Ҳиҷои заданокро чӣ тарз меёбем?

1. Номи ашёҳоро номбар кунед.
Ҳиҷоҳоро аз рӯи талаффуз ҷудо кунед:

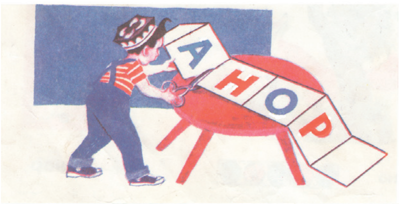

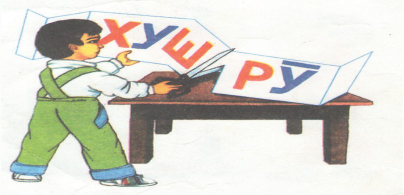

2. Ашёҳоро номбар кунед. Аз рӯи нақша калимаро ёбед.

3. Аз рӯи расмҳои мувофиқи нақша, ҷумла созед:

4. Аз рӯи расм калимаҳо созед.
Калимаҳоро ба ҳиҷоҳо ҷудо кунед.

Аз калимаҳо ҷумлаҳо тартиб диҳед.

тәртіп
тартиб
порядок
order

5. Асбобҳои хонишро номбар кунед.
Аз рӯи садонок ҳиҷоро ҷудо кунед.

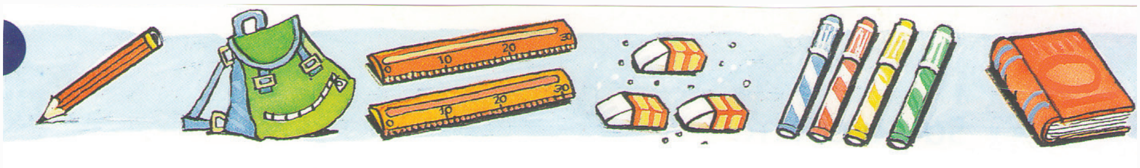

Дарси 13

Такрорӣ

1. Такрорӣ модари дониш аст.

Дар бораи худ ва дӯстонат нақл кунед.

2. Бачаҳо бо ҳамдигар чӣ гуна сӯҳбат мекунанд?

3. Аз рӯи расм ҷумла тартиб диҳед:

4. Аз рӯи нақша калима созед:

5. Аз рӯи расм ҳайвонҳои хонагиро номбар кунед.

Аз калимаҳо ҷумла тартиб диҳед.

Дарси 14

Чиро мо мешунавем ва талаффуз мекунем!

1. Чиро мо мешунавем ва талаффуз мекунем. Шеърро гӯш кунед, шеър дар бораи чӣ?

Офтобак чӣ гуна?
Мисли хандон бобуна.
Сап – сафеди нозанин,
Очаҷони мо барин.

2. Аз рӯи расм овозҳоро муайян кунед: 3 Духтарча чӣ кор мекунад?

3. Қоидаро бо мисол фаҳмонда диҳед.

Ин шавқовар!

Мукалама байни ду одам. Аввал шахси якум гап мезанад, шахси дуюм гӯш мекунад, баъд баракс.

> Овозҳоро мо мешунавем ва талаффуз мекунем.

4. Аз рӯи расм овозҳои мувофиқро интихоб кунед:

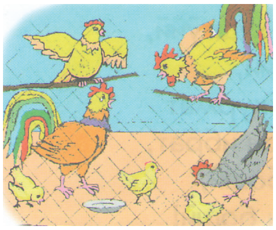

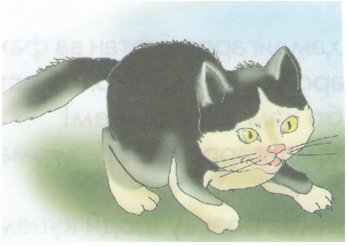

Хулоса барор овозҳо чӣ хеланд?

Овозҳо

нутқӣ — ғайри нутқӣ

5. Ашёҳои гуногун чӣ гуна овоз медиҳанд?

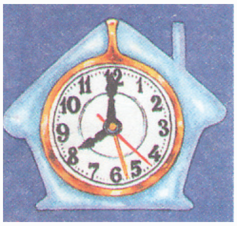

дыбыс
овоз
звук
sound

Овози нутқӣ ин овозҳое, ки одамон талаффуз мекунанд. Ҳамаи овозҳои дигар ғайри нутқӣ мебошад.

Дарси 15 Оё овозро дидан мумкин аст?

1. Аз рӯи аввали ҳарфи калимаҳои расм дутогӣ калима созед.

2. Калимаҳоро муқоиса намоед. Хонед, калимаҳо чанд овоз доранд?

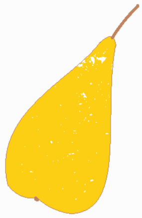

?		
	?	
		?

?		
	?	
		?

3. Фикр кун, кадом овозҳо як хелаанд?

4. Дар расмҳо чиҳо тасвир ёфтаанд?
Номбар кунед, яке аз овозҳои калимаро иваз намоед. Кадом калима пайдо шуд.

Овозҳоро бо ин гуна нақша ишора менамоем ◯

5. Гӯш кунед:

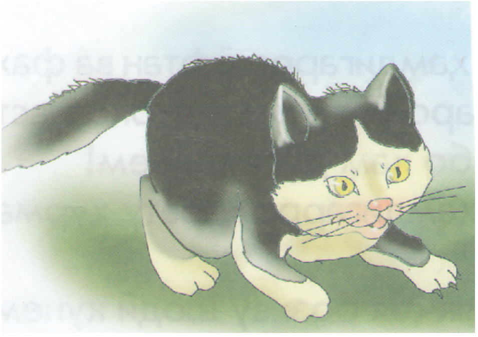

Мияв – мияв гурбача
Ҳарсӯ нарав гурбача
Аз тиреза гурехта
Кӯча нарав гурбача.

Оё шумо гурбачаро дӯст медоред?
Дар бораи гурбачаи худ маълумот диҳед.

6. Дар бораи сагча шеър эҷод кунед:

малла
Накун ту алла
Охир ту посбон
Дар ин –

дон.

– гуфто, ки ман шоҳи ҷаҳонам

– кашро ба мақсад мерасонам

қарындаш
қалам
карандаш
pencil

Дарси 16

Калимаҳои навро чӣ гуна месозем?

1. Аз рӯи расм калима созед.

ұл
писар
мальчик
boy

қыз бала
духтарак
девочка
girl

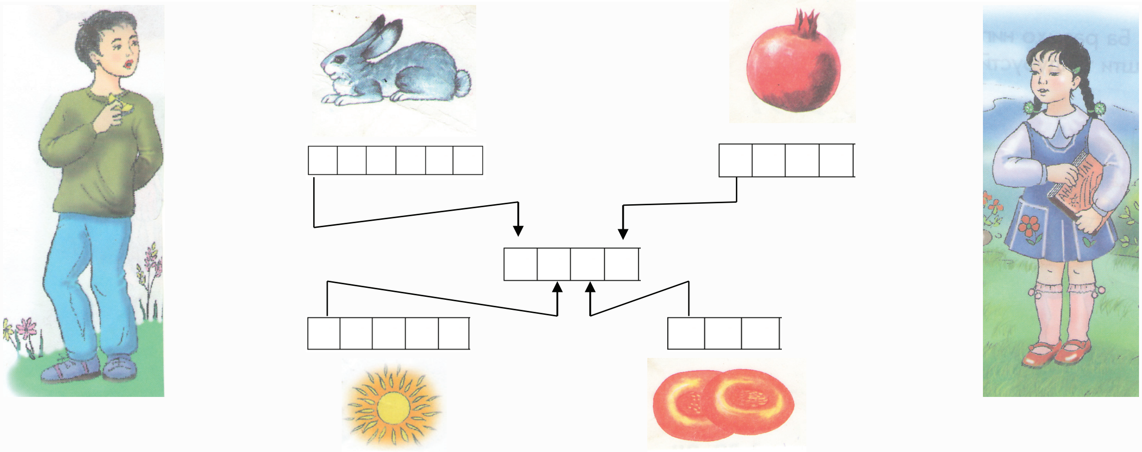

2. Дар расм чӣ тасвир шудааст?
Номбар кунед. Баръакс хонед, шумо чӣ ҳис кардед?

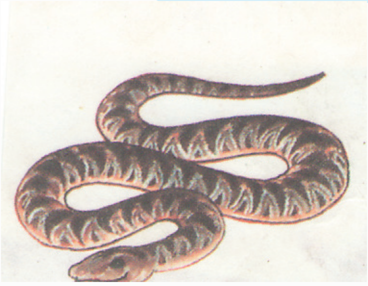

3. Аз рӯи расм ҳикоя тартиб диҳед.

Бачаҳо ба куҷо омаданд?
Онҳо чӣ кор карданд?

4. Калимаҳоро ба зиначаҳо ҷой кунед.

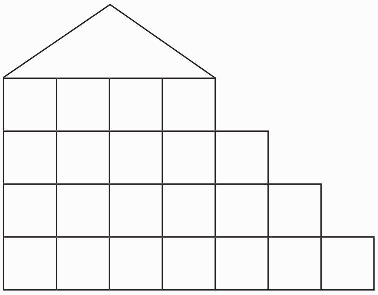

Дарси 17

Қофия чист?

1. Шеъро хонед.

Ман гули лола мечинам,
Лола ба хона мечинам.
Пешаки хола меравам,
Бо гули лола меравам.

Овозҳои якхелаи охири калимаи шеъри болоро гӯед.

ақын
шоир
поэт
poem

2. Аз рӯи расм нақшаро пур кунед.

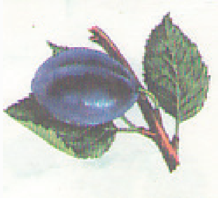

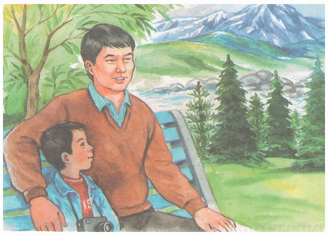

Қофия ин овозҳои якхелаи охири калима мебошад.

Дарси 18

Овозҳои садонок чӣ кор мекунанд?

1. Ба нақша калимаҳои мувофиқро ёбед.

Овозҳои садонок дар нақша бо ранги сурх ифода карда шудааст.

2. Аз калимаҳо овозҳои садонокро ёбед. Калимаҳое, ки ба ҳиҷо ҷудо мешаванд, муайян кунед.

Қоидаро бо дӯстонатон дар ёд доред. Садонокҳо дар калима чандто бошад, ҳамон қадар ҳиҷо ҳаст.

3. Аз рӯи расм калимаҳо фикр кунед.

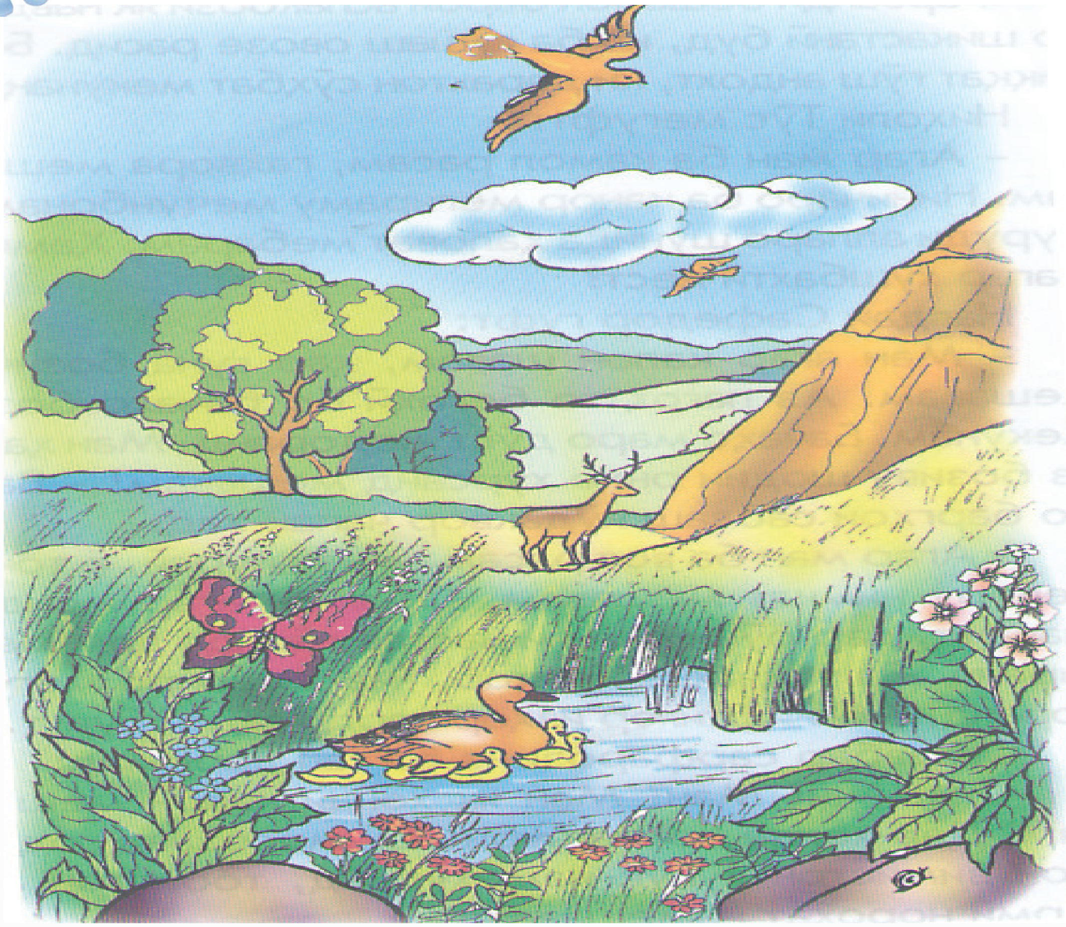

4. Ба нақша тартиб дода калимаи мувофиқро гузоред.

5. Шумо табиатро дӯст медоред. Нақл намоед.

спектакль
намоиш
спектакль
performance

Дарси 19

Зада чист?

1. Аз рӯи расм номҳои ашёро ёбед.

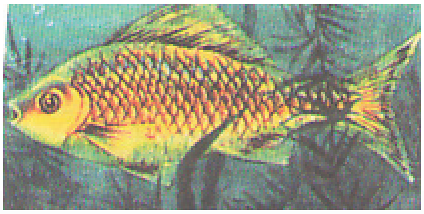
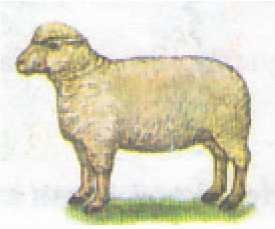

2. Баъзе ҳарфҳои ашёҳои боло чӣ гуна талаффуз карда шуда истодааст?
Овозҳое, ки дар охир, мобайн ва аввали калима бо овози баланд ва бошиддат талаффуз мешавад, зада мегирад.

3. Маънои калимаро шарҳ диҳед.

пӯл – пул	гӯл – гул
хӯрд – хурд	кӯш – куш
бӯр – бур	сӯм – сум

4. Аз зада гирифтани овози калима, маънои он тағир меёбад.

5. Номи ин ишоратҳоро гӯед.

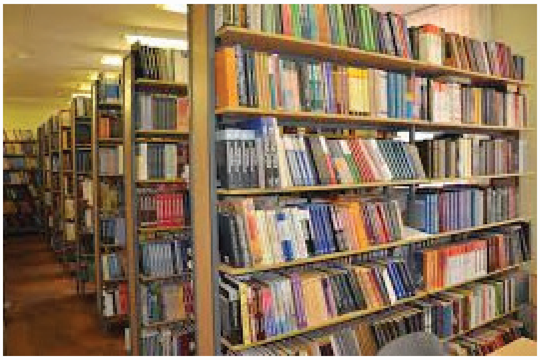

ғимарат
иморат
здание
building

Дарси 20 Овозҳои садонок шумоёнро ба саёҳат таклиф мекунанд

1. Дар бораи сирк маълумот диҳед.

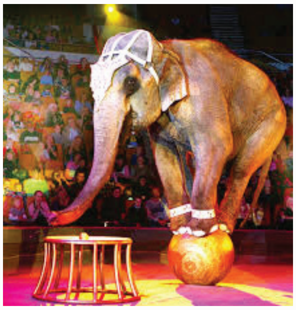

2. Шаҳри дӯстдоштаи шумо кадом аст?

3. Дар бораи саёҳати худ нақл кунед.

4. Тасаввур кунед, ки шумо ба саёҳат баромадед дар ҳолати ногуворӣ чӣ гуна худро идора мекунед.

Дар ин ҳолат дар дасти ту телефони мобилӣ бошад ба падару модар хабар кун, агар набошад ба калонсолон муроҷиат намоед.

Дар ин ҳолат ҳамаш нағз мешавад, ором шуда вазъиятро ба даст гиред.

Дар ин ҳолат дар ҷое, ки бошӣ ҳамон ҷо ист, барои ту меоянд.

5. Оё ба шумо саёҳат маъқул шуд?

Дарси 21 Овозҳои ҳамсадо чӣ гуфта метавонанд?

1. Ба расмҳо нигоҳ карда номи онҳоро номбар кунед.

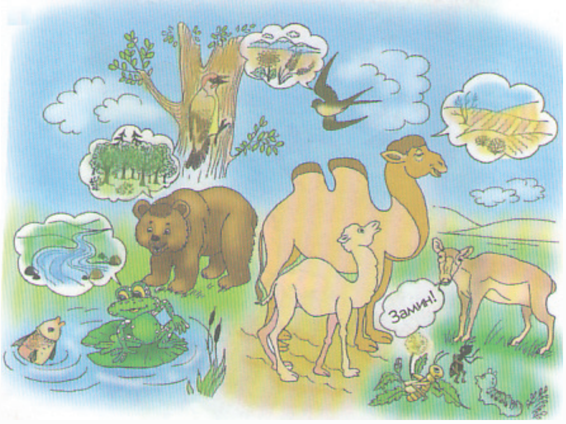

2. Калимаҳои ҳосилшударо ба ҳиҷо ҷудо кунед.

3. Миқдори ҳиҷо ва овози калимаро ҳисоб кунед:

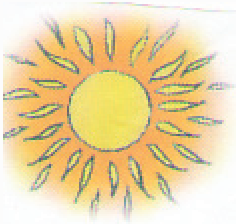

4. Ҷонваронро номбар кунед ва онҳо дар куҷо зиндагонӣ мекунанд?

Номҳои ҷонварон бо кадом овоз сар мешавад?

5. Дар бораи хонаи худ нақл кунед? Хонаи шумо чанд ошёна? Дар хонаи шумо газ, оби гарм ва оби хунук ҳаст ё нест?

6. Расми хонае, ки орзӯ мекунед, тасвир намоед.

Дарси 22

Ҳамсадоҳо

1. Инҳо қаҳрамонҳои кадом афсонаанд?

2. Аз рӯи расми боло нақшаи зеринро пур кунед ва ҳамсадоҳоро муайян кунед.

3. Фикр кунед, хонаҳо аз чӣ сохта мешаванд? Хонаи шумо аз чӣ сохта шудааст?

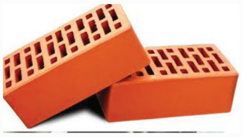

4. Дар ҳар хонаҳо ҷойҳои хатарнок ҳастанд. Расмро тамошо кунед.

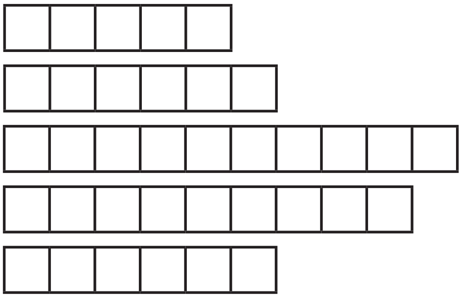

Айвон, ошхона, меҳмонхона, анборхона, тагхона.

Барои чӣ дар ошхона бозӣ намекунанд?

Барои чӣ дар пешайвон ва тирезаҳои кушода бозӣ кардан мумкин нест?

Барои чӣ ба ҳуҷраҳои иловагӣ бе рухсати калонсолон даромадан мумкин нест? (тагхона, хонаи анҷомгузорӣ).

5. Бо ҳамроҳии калонсолон хонае, ки истиқомат мекунед шинос шавед ва донед, ки дар куҷо бозӣ кардан мумкин аст?

Ба қоидаҳои бехатарии хона риоя кунед!

Дар назди тирезаи кушода, дар пешайвон, дар болои бом бозӣ кардан мумкин нест. Анҷомҳои вазнинро набардоред!

Дарси 23

Ҳамсадоҳои ҷарангнок ва беҷаранг

1. Шеърро хонед.

Кабӯтарак кабӯтарак,
Кабӯтараки хатбарак.
Аз дашту дарё гузар,
Хабар ба акоям бар.

2. Калимаеро ёбед, ки миқдори ҳарфҳои он ба миқдори доирачаҳо баробар бошад:
OOOOOOOOO

3. Калимаи “гузар” – ро ба ҳиҷо ҷудо кунед.

Ҷарангдор

Беҷаранг

4. Ҳарфи аввали калимаро гӯед.

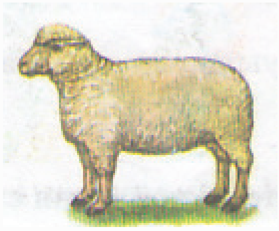

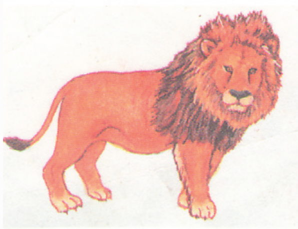

5. Расмҳоро тамошо кунед.

Аз рӯи расм калимаҳо тартиб диҳед. Ҳамсадоҳои ҷарангдор ва беҷарангро муайян кунед.

қауіпсіздік
бехатарӣ
безопасность
safety

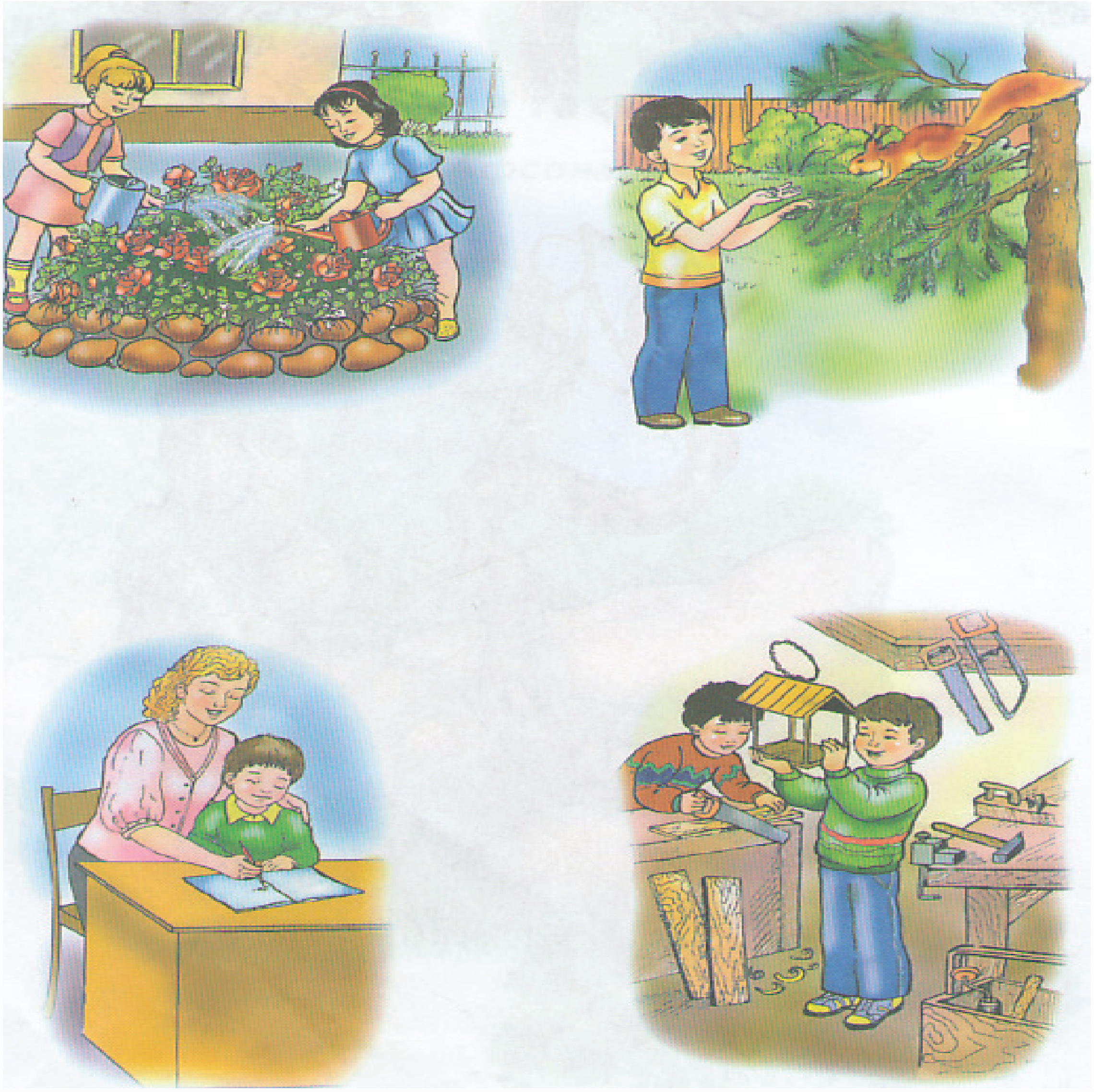

Барои шумо чӣ хатарнок аст?

Дарси 24

Овозҳо чӣ гунаанд?

1. Чистонро хонед ва ёбед:
Дасту по надорад,
Ҳамаро меҷумбонад. (шамол)

2. Аз ин чистон аввал ҳарфҳои садонок, баъд ҳарфҳои ҳамсадоро ҷудо кунед.

3. Аз рӯи расм номи онҳоро муайян карда ба ҳиҷоҳо ҷудо кунед.

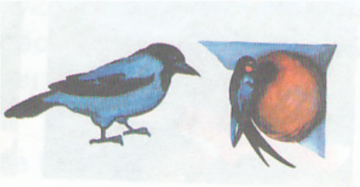

4. Расмро тамошо кунед чӣ гуна ашёҳоро шумо мебинед?

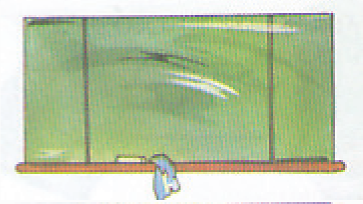

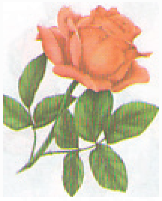

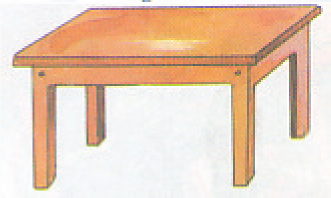

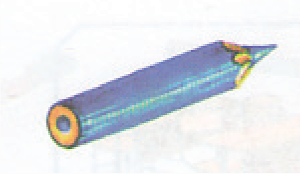

Калимаҳоро ба ҳиҷо тақсим кунед.

5. Аз рӯи нақша ҷумла тартиб диҳед.

.

!

?

бөлме
хона
комната
room

Овозҳо садонок ва ҳамсадо мешаванд. Ҳамсадоҳо ҷарангнок ва беҷаранг мешаванд.

6. Кадом асбобҳои рӯзғори барқиро медонед?

Дар бораи ҳарфи аввал ва охири калима маълумот диҳед, чӣ гуна овозанд?
Оё бо асбобҳои барқӣ кор мекунед.

Асбобҳои барқиро бо ёрии калонсолон истифода баред!

Дарси 25

Шумо дар бораи овоз чӣ медонед?

1. Расмҳоро нигоҳ кунед.

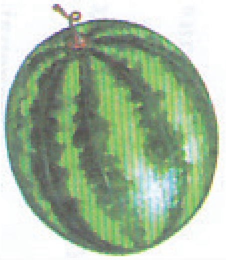 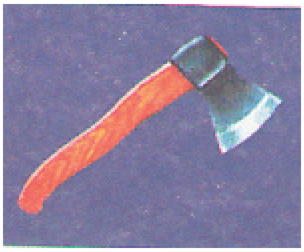

Калимаро номбар кунед. Овозҳои калимаро муайян намоед.

2. Дар кадом хоначаҳо бозичаҳо зиндагӣ мекунанд? Калимаҳоро ба ҳиҷо ҷудо кунед. Миқдори тирезаҳо ба миқдори ҳиҷо баробар аст.

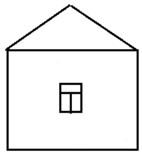 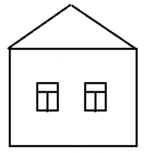 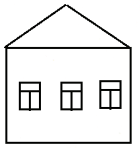

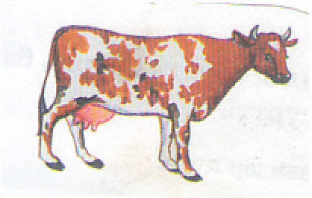

3. Ба ёд оред ҳамсадоҳо чӣ гуна талаффуз мешаванд.

овоз

садонок — ҳамсадо

3. Ҳамсадоҳои шеъри зеринро муайян кунед.

Се-ба-ки сур-хи се-роб
Ши-рин ас-ту хӯр-дан-боб.

4. Шеърро хонед

Мижгона

Мижгонаҷон, Мижгона,
Хоҳари ҷон, Мижгона.
Мижгона дар боғ буд,
Зулфаш пари зоғ буд.
Зулфакашро бофтем,
Пушти сар партофтем.
Мижгона рӯи сабза,
Гул чинад қабза-қабза.

ойыншықтар
бозичаҳо
игрушки
toys

Шумо дар хона чӣ гуна бозичаҳо доред?
Бозичаҳои шумо аз чӣ гуна мавод сохта шудаанд?

5. Калимаҳои, ки охири овозҳояшон якхелаанд аз сутунҳои муқобил ёбед.

Хона	Писар
Духтар	Харбуза
Тарбуза	Шона
Падар	Модар

Дарси 26 Шумо кадом нутқро истифода мебаред?

1. Афсонаи “Рӯбоҳи зирак ва гурги ғофил”-ро ба ёд оред. Аз рӯи афсона ба ҳамдигар саволу ҷавоб кунед.

2. Аз рӯи афсона саҳнача тайёр кунед.

Одамон дар муомила аз кадом намуди алоқа истифода мебаранд? Барои муомила кардан бо дӯстон ва ҳамсинфон чӣ ёри мерасонад?

3. Ҳикояи “Зоғи доно” – ро нақл кунед

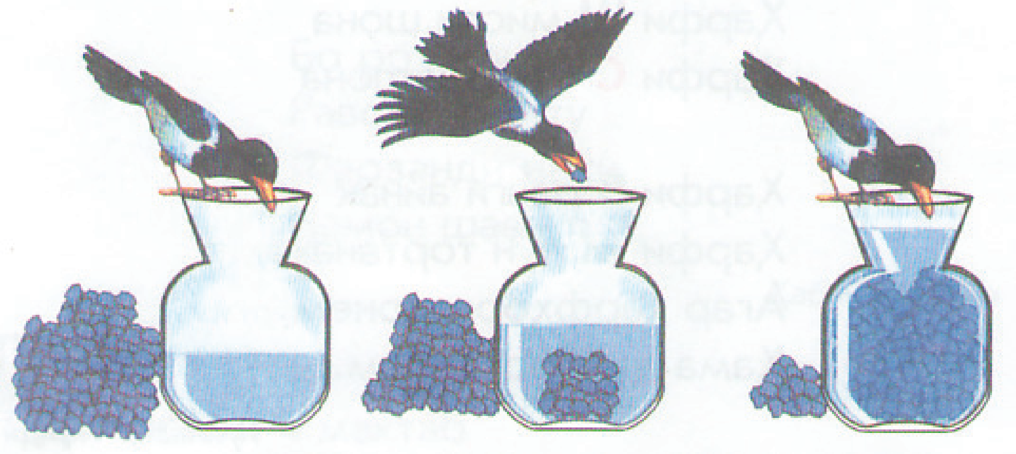

4. Аз рӯи расм калимаҳо ёбед, аз калимаҳо ҷумлаҳо тартиб диҳед.

5. Расмро нигоҳ кунед

Аз рӯи расм нақша тартиб диҳед.

Ертегі
Афсона
Сказка
Fairy tale

6. Аз рӯи нақшаи боло овозҳои садонок ва ҳамсадоро муайян кунед.

Дарси 27

Саҳифаи бозӣ

1. Нақл дар бораи овоз

овоз → садонок, ҳамсадо

Аз рӯи расм калима созед, овозҳои садонок ва ҳамсадоро муайян кунед.

2. Нақшаи калимаро тартиб диҳед.

3. Аз овозҳои аввала калима созед.

д	а	р				

Дарси 28 Саҳифаи доноӣ

1. Ба бачаҳо номҳо гузошта, ҳикоя кунед.

2. Ребусҳоро ёбед.

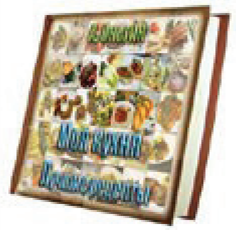

+

3. Аз рӯи расм ҳикоя кунед.

Дониш аз хониш.

4. Хонед.

Тавоно бувад ҳарки доно бувад,
Зи дониш дили пир барно бувад.

Калимаҳои тавоно, доно, дониш, барно, дил – ро ба ҳиҷо тақсим кунед.

5. Аз рӯи расм ҷумла тартиб диҳед. Ҷумлаҳоро ба нақша гиред.

Макта

аби мо

Дарси 29

Овозҳо аз ҳарфҳо чӣ фарқ дорад?

1. Бачаҳо чӣ гуна овозҳоро талаффуз мекунанд, ёбед?

Овозҳои садонок   а, о, у, и, э, ӯ

2. Шеърро гӯш кунед.

“Ҳарфҳо”

Ҳарфе, ки мо мехонем ,
Ҳарфе, ки мо медонем,
Ҳамеша орад ба ёд
Манзарае аз ҳаёт.

Ҳарфи О мисли кӯлча
Ҳарфи Б ранги дӯлча

Ҳарфи Ш мисли шона
Ҳарфи С чун дастпона

Ҳарфи В ранги айнак
Ҳарфи Ж чун тортанак.
Агар ҳарфҳоро донем,
Ҳама дунёро донем

Гулназар Келдӣ

3. Оё мо овозҳоро хонда, дида, ранг карда, сохта метавонем? Ҳарфҳоро чӣ?

4. Калимаро аз рӯи нақша ёбед.

ҳайвони хонагӣ

ҳайвони ваҳшӣ

шириниҳо

меваҳо

Асбобу анҷомҳои хониш

5. Номҳои бачаҳоро мувофиқи нақша ёбед.

Әліпби
Алифбо
Алфавит
Alphabet

Аа Адолат, Азиз

Бб Бегзод, Барно

Гг Гулнора, Гавҳар

Дд 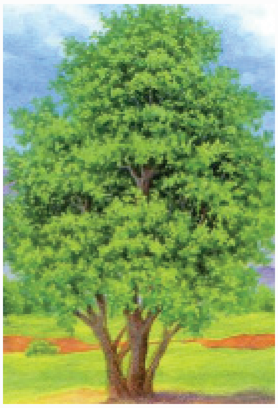 Дурдона, Далер

Дарси 30

Овози (О) Ҳарфи О о

Ин нақшаро ба хотир оред. Фаҳмонед.

1. Аз рӯи расм калимаҳое, ки овози О дорад, ёбед. Номҳои ашёҳоро номбар кунед.

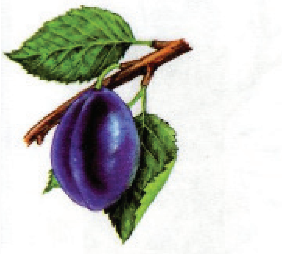

Нақшаи онҳоро созед.

Номҳои ҳамсинфонатонро гӯед, ки бо овози О сар шавад.

Орзугул Олимҷон Обидҷон

О – ро осон мехонем
О – навишта метонем

Қоидаро бо ҳамсинфонатон дар ёд доред.
Овози О садонок аст.

2. Шеърро гӯш кунед ва дар хотир доред. Калимаҳоеро номбар кунед, ки дар он овози О – ро мешунавед ва ҳарфи о – ро мебинед.

Оҳу ҳайвони ҳушёр,
Ба давидан ӯ тайёр.

3. Аз рӯи расм нақл кунед. Аз рӯи нақшаи зерин ҷумла созед.

Тіл
Забон
Язык
Language

☐ ☐ ☐ ☐ !

Ҳарфи навро ба нақша ҷо ба ҷо гузоред

о

Дарси 31 Овозҳои садонок чӣ хел талаффуз мешавад?

1. Одамон чӣ кор мекунанд? Дар кадом ҳолатҳо овози О – ро талаффуз мекунад?

Ин ҳолатро бо тарзи бозӣ нишон диҳед.

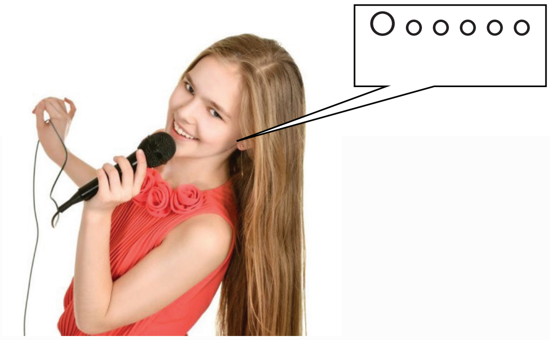

Нигоҳ кунед, ки ҳофиз ба сурудхонӣ чӣ тарз тайёрӣ дорад.

Ин шавқовар!
Хофиз – ин шоир,
ин сурудхон
ин бастакор.

Нақшаи калимаро созед?

Достон 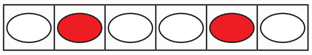

Доира 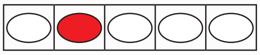

Дутор 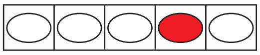

2. Хонед ва фаҳмонед.

Олуча гули бодом
Ман духтараки додом,
Додом шишта чой нӯшад
Ман чой резаки додом.

Калимаҳое, ки овози о доранд ,аз даруни шеър ҷудо кунед

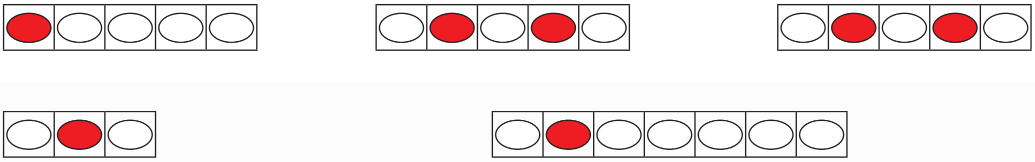

3. Номи ҳайвонҳое, ки ҳарфи О дорад, ба хона таклиф намоед.

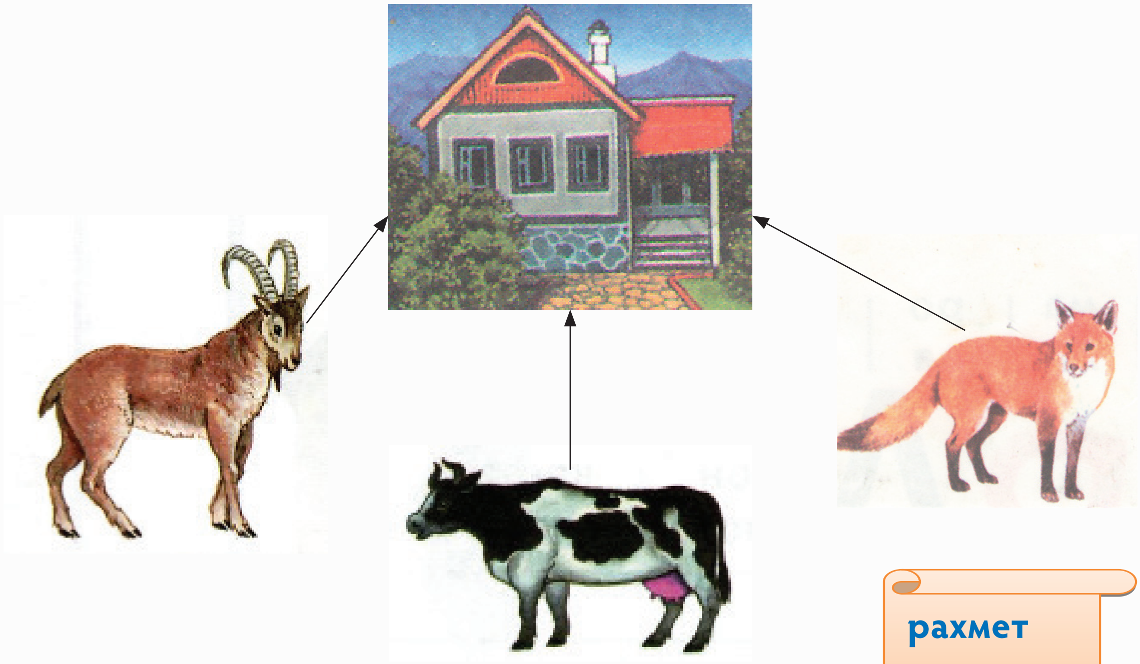

рахмет
раҳмат
спасибо
thank you

4. Афсонаи “ Рӯбоҳ ва мурғ “- ро нақл кунед.

5. Барои муомила кадом калимаҳои зарурӣ лозим аст?

6. Ба овози О тавсиф диҳед.
Овози о -ро ёбед.

А Л Р
К О У Т

Дарси 32 Бозии ҳарфҳо

1. Дар номи кадом китобҳои дарсӣ овози о ҳаст?

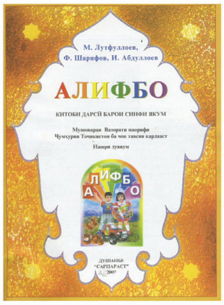

Калимаҳоро ба ҳиҷо тақсим кунед.

2. Шеърро гӯш кунед ва хонед.

Офтобак чӣ гуна
Мисли хандон бобуна,
Сап-сафеди нозанин
Очаҷони мо барин.

Аз рӯи шеър нақшаи заринро пур кунед.

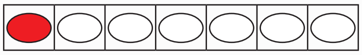
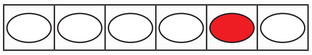
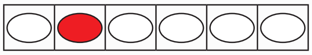
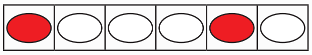
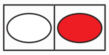

3. Аз ҳарду мавод ҳарфи о – ро созед.

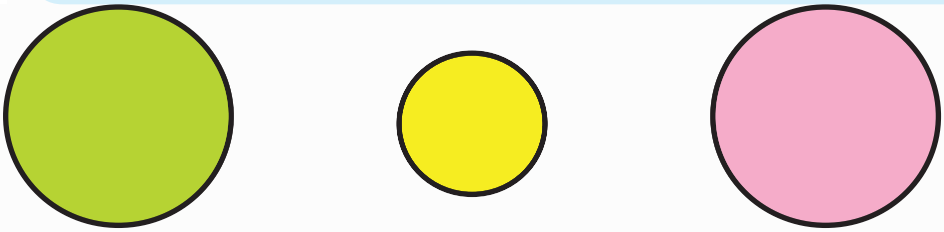

4. Расмҳоро тамошо кунед. Аз рӯи нақша ҷумла созед. Дар номи кадом ашёҳо овози о нест.

5. Аз мактаб ман чӣ омӯхтам? Ҷумлаҳоро давом диҳед.

Ман донистам, ки дар мактаб
Ман фаҳмидам,ки бача
Ман дидам, ки дар мактаб
Мактаб –

Дарси 33

Мо дар мактаб чӣ кор мекунем?

1. Номи ашёҳое, ки бо ҳарфи о меоянд, фикр кунед.

Ба нақша калима ёбед.

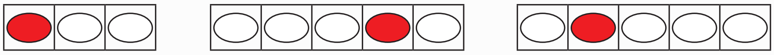

2. Шумо дар мактаб чӣ кор мекунед, доир ба он ҷумла созед.

Синфи

Талабагон

________ муомила мекунанд

Мактаб ___________

3. Дар барои мактаб шеър эҷод кунед.

______________ калон аст.
______________ шодон аст,
______________ хонанд,
______________ донанд!

4. Ман чиро медонам?

– Ман ҳарфҳоро нависта метавонам.

– Ман бо дӯстонам муомила карда метавонам
– Ту чӣ кор карда метавонӣ?

– Ман дар мактаб чӣ кор карданамро ба шумо нақл карда метавонам.

– Ман номи худро навишта метавонам.

Дарси 34

Дар кучо чаҳидану бозӣ кардан мумкин аст?

Машғулиятҳо дар кучо мегузарад?

1. Имрӯз шумо ба саёҳати мактаб меравед. Ба шумо харитаи мактаб ёрӣ медиҳад.

Ту дар саёҳат кадом иморатҳои мактабро тамошо кардӣ?

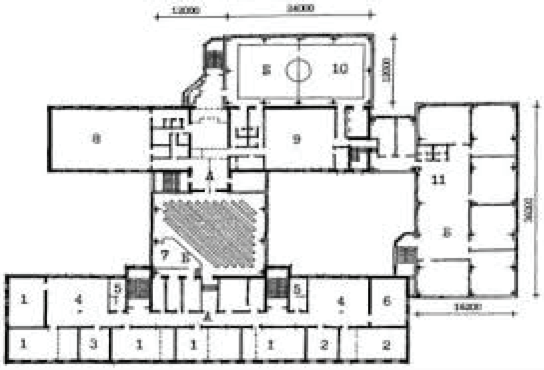

Дар кадом калима ҳарфи о ҳаст?
Ин иморатҳо барои чӣ заруранд?

2. Фикр кун ва гӯй, ки дар кадом иморатҳои мактаб чаҳидан, давидан мумкин аст?
Дар кадомаш мумкин нест?

Ба нақша калима ёбед.

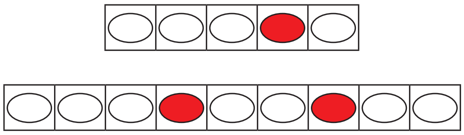

мұғалім
муаллим
учитель
teacher

3. Ҳолатҳои ҳархеларо дар вақти танаффус дар ҷойҳои зарурӣ ошхона, китобхона ва дар синфхона нишон диҳед. Қоидаҳои тартиботро дар мактаб ба ёд оред.

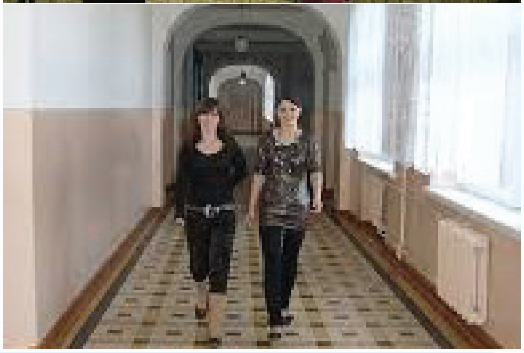

4. Нақшаи худро дар бораи мактаб ба дӯстад нақл кун. Дар вақти саёҳат дар мактаб ба дӯстад чӣ маъқул шуд.

Дарси 35 Овози (А) Ҳарфи Аа

Ин нақшаро ба хотир оред. Фаҳмонед.

1. Ба расҳо нигоҳ кун. Ту чиро мебинӣ? Номбар кун.

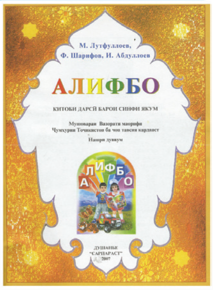

Ангури мо ширин аст,
Қанду асал барин аст.

2. Ҳолатҳои талаффӯзи овозӣ А а.

3. Фикр кун, аз ҳолати рӯи талаба кайфиати ӯ чӣ гуна аст?

4. Дар номи кадом парранда ва ҳайвонҳо ҳарфи А ҳаст, баён намоед.

Ин нақша ба кадоми онҳо мансуб аст?

Ин қоидаро дар хотир доред!
Ҳарфи А овози саданок мебошад.

А О

5. Хонед.

А А А
А а а А-а –а-у!
А а а

Ин қоидаро дар хотир доред.

Ҳарфи (А) овози садонок мебошад.

6. Ашёҳо чӣ гуна овоз мебарорад?

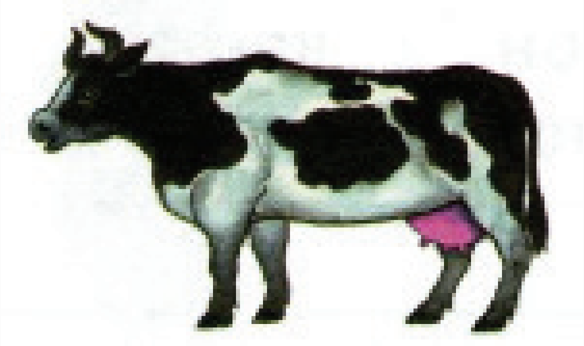

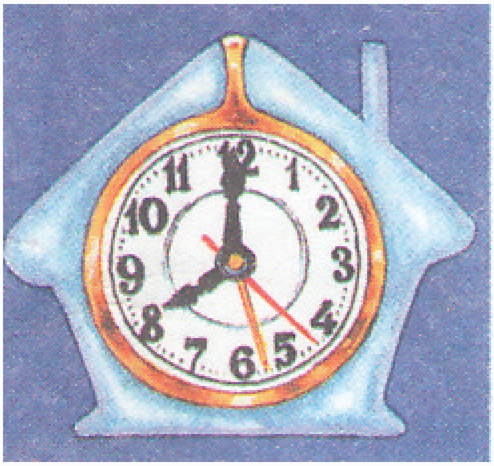

Дарси 36

Дарс чист?

1. Ба ҳарфи А калима созед.

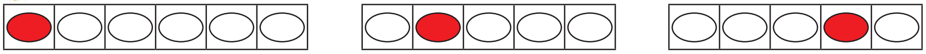

2. Ҳисоб кунед, ки дар шеър чандто ҳарфи а ва о ҳаст?

А – аз ҳама аввал аст,
А – аз ҳама афзал аст

О – навишта метонем,
О – ро осон мехонем.

білім
дониш
знание
knowiedge

3. Дар бораи ҳамсинфҳои худ ҷумла тартиб диҳед.

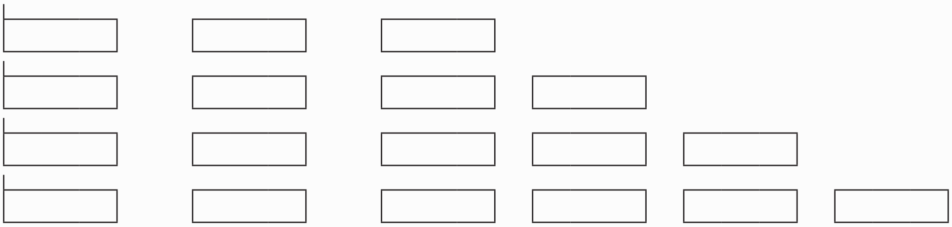

4. Дарси дӯстдоштаи шумо кадом аст? Барои чӣ? Бо ёрии имову ишора дар дарс чиро нишон додан мумкин аст?

Дар дарс чиро меомӯзед?

Талабаҳо дар ин дарс чӣ кор мекунанд?

Ба ту ин дарс маъқул аст, барои чӣ?

Дар ин дарс ҷаҳидан ва давидан мумкин аст.

5. Бо дӯстатон хонед.

Барои чӣ ин хел мегӯянд, шумо чӣ хел фикр доред? Дониш аз хониш.

Дарси 37

Бачаҳо чӣ хел ба мактаб тайёрӣ мебинанд?

1. Ба расмҳо нигоҳ карда гӯед, ки бачаҳо чи кор карданд?

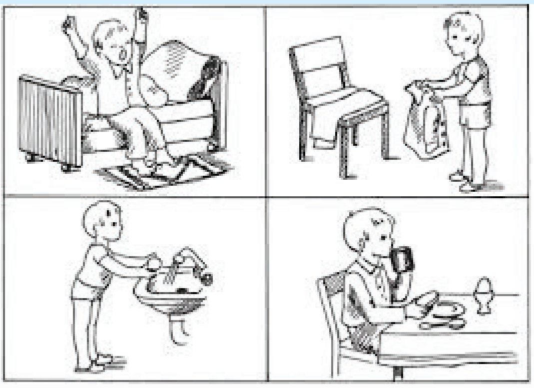

оқулықтар
китобҳо
учебники
textbooks

2. Ин расмҳо чӣ фарқ дорад.

Хонаи шумо аз мактаб дур аст ё наздик?

дур

наздик

Ин ҷумлаҳоро давом диҳед ва калимаҳои “дуру наздик” – ро истифода баред.

Ман ба мактаб оҳиста меоям, чунки----------------------. Ман ба ба мактаб тез меоям, чунки ----------------------

3. Шеърро гӯш кунед.

Китоби хоно

Аз ин китоби хоно ,
Аз расмҳои зебо ,
Ҳарфи бисёр омӯхтем.
Мо гапу кор омӯхтем.
Чистону таронаҳо ,
Гулчини афсонаҳо ,
Ҳар чӣ ки хостем мо,
Ёфтем аз Алифбо.

Меҳмон Бахтӣ

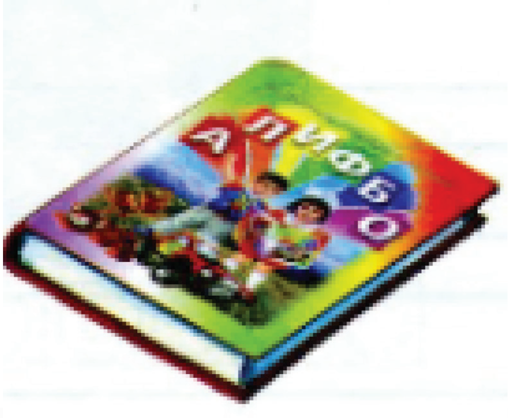

Нақл кунед, ки ба сумкаи худ чӣ андохтан лозим? Агар шумо китобҳои дарсиро фаромӯш кунед, чӣ мешавад?

Дарси 38

Бачаҳо чӣ гуна ба мактаб мерасанд?

1. Расмҳоро тамошо кунед.
Аз рӯи нақша ҷумла тартиб диҳед.

жол
роҳ
дорога
road

Шумо чӣ хел фикр мекунед, роҳи кадоми аз ин бачаҳо шавқовар аст?

2. Доир ба талабаҳои дар роҳ ба мактаб мераванд, ҳикоя фикр кунед.

3. Шумо чӣ хел ба мактаб меравед, ҳикоя кунед ва дар роҳ чиро мебинед?

4. Бо воситаи чӣ шумо ва рафиқонатон ба мактаб мерасед?

Ҷадвали синфро тартиб диҳед

	Роҳ ба мактаб			
	Зебо	Меҳроб	Нодира	Шоҳруз
велосипед				
автобус				
пиёда				
мошина				

Дарси 39

Бачаҳо чӣ гуна ба мактаб мерасанд?

1. Аз рӯи расм нақл кунед.

2. Ба шумо дар майдончаи спортӣ бозӣ кардан маъқул аст   ё не?

3. Кадом намуди истироҳат ба шумо маъқул аст?

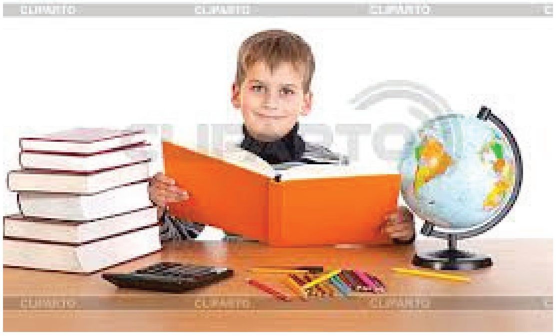

4. Дар бораи як рӯзи истироҳати худ нақл кунед.

Дарси 40   Овози Л   Ҳарфи Л л

Фикр кунед.

1. Ҳарфҳои аввали калимаҳоро муқоиса кунед.

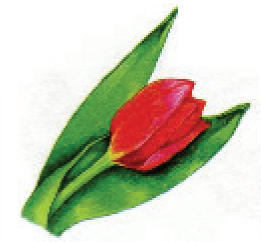

Лола, лола, ҳай ло-ла,
Бул-бул омад ба лона.

2. Номҳоро хонед.

Лола   Латиф
Лайло   Латиф
Латифа   Лутфулло

3. Ҳарфҳои аввали калимаҳоро муқоиса кунед.

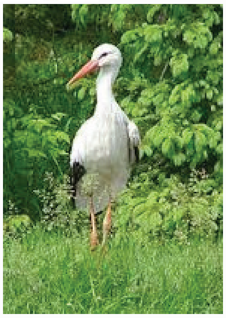

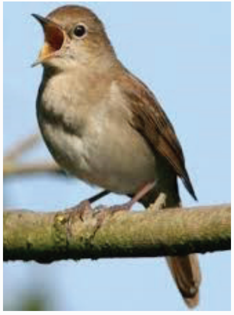

4. Хонед.

Омад фасли баҳорон.
Пурлола шуд кӯҳсорон,
Мо бо шодӣ давидем,
Як доман лола чидем.
Кӣ аст аз лола беҳтар ?
Аз лола беҳтар- модар
Ин лолаҳоро хандон
Гиред аз ман модарҷон !

Шумо ҳам ба модаратон гул тӯҳфа кардаед? Қай?

сыйлық
тӯҳфа
подарок
gift

Гуед, ки кай ва кадом вақт гул тӯҳфа мекунанд?
Ҳарфи навро аз рӯи нақша ҷо ба ҷо гузоред.

А	О												Л									

Дарси 41 Шумо роҳи бехатар то мактабаро чӣ хел мефаҳмед?

1. Аз рӯи расм нақл кунед. Аз рӯи нақша ҷумла тартиб диҳед.

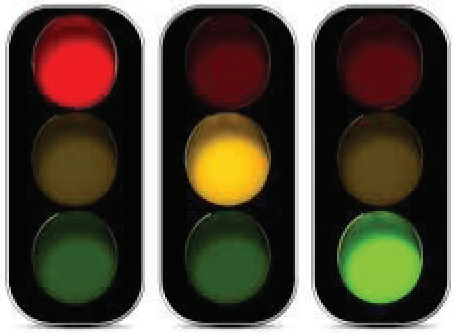

2. Ашёҳоро ба гурӯҳҳо ҷудо карда номбар кунед.

3. Ҳарфҳоро такрор кунед.

О - а - л　　　а---о-----л
О - л - а　　　л - а------о
Л - о - а　　　а - л - о
О - л - л - о　　　ла – ла　ал – ло

4. Номҳои бачаҳоро номбар кунед.

5. Аз рӯи расмҳо ҷумла фикр кунед.

6. Талабаҳо бояд аз роҳ чӣ гуна гузаранд?

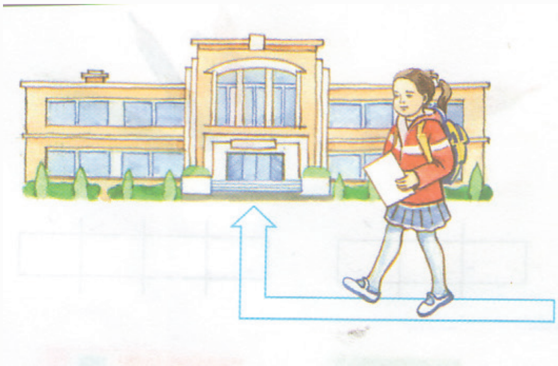

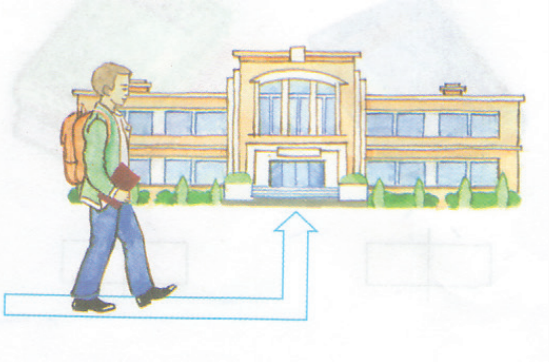

7. Нақшаи роҳи аз хона то мактабро тасвир кунед.

Дарси 42 Барои чӣ бачаҳо бозиро дӯст медоранд?

1. Аз ҳарфи аввали ашёҳо калимаро ёбед.

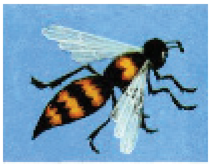

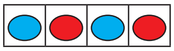

2. Шумо кадом намуди бозиҳоро дӯст медоред? Дар вақти танаффуз чӣ гуна бозӣ кардан даркор аст?

3. Шеърро хонед.

Гунҷишкак

Гунҷишкаки майдаяк,
Майдаяки хушрӯяк.
Дар панҷааш шохчаҳо,
Дар болои буттаҳо.
Нишаста бозӣ мекард.
Худ нағмасозӣ мекард.

М.Миршакар

4. Ба дӯстатон барои ба хона даромадан ва аз он баромадан ёрӣ расонед.

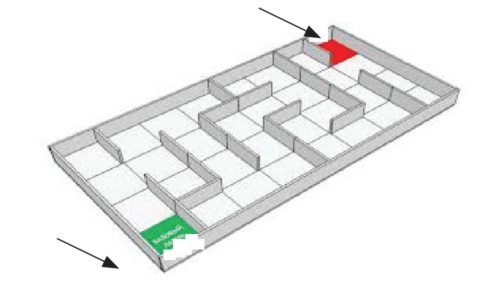

5. Ба дӯстатон кадом бозӣ маъқул аст. Барои чӣ? Бозии дӯсдоштаатонро фикр кунед ва ба ҳамсинфонатон ёд диҳед.

Дарси 43

Хониши эҷодӣ дар бораи мактаб

1. Дар назди шумо намоиши китобҳои бачагона ҳаст ва онро тамошо кунед. Фикр кунед, ки китобҳо дар бораи чӣ гап мезананд? Хондани кадом китобҳоро дӯст медоред? Дар хонаатон чӣ гуна китобҳо ҳастанд

2. Дар бораи китоби дӯстдоштаатон ба нақл кардан тайёр шавед.

3. Шеърро гӯш кунед. Вай дар бораи чӣ?

Мактабам, нури дидагонам – ту!
Мактабам, умри дидагонам – ту!
Мисли модар муҳиббу ғамхорӣ,
Мактабам, ёри меҳрубонам – ту !
Бахту шодӣ-мудом ёри ман ,
Мактабам, боғи бехазонам – ту!

Гулчеҳра Сулаймонӣ

Дар бораи мактаб чӣ гуна шеър медонед?

4. Ба бачаҳо ном гузор.

хурсандӣ
радость
қуаныш
gladness

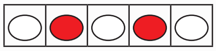

Аввалин бор, ки шумо ба мактаб қадам гузоштед чиро ҳис кардед?
Шуморо аввалин шуда кӣ пешвоз гирифт?
Номи муаллими шумо кист?

5. Расмҳоро тамошо кунед.
Аз рӯи нақша ҷумла тартиб диҳед.

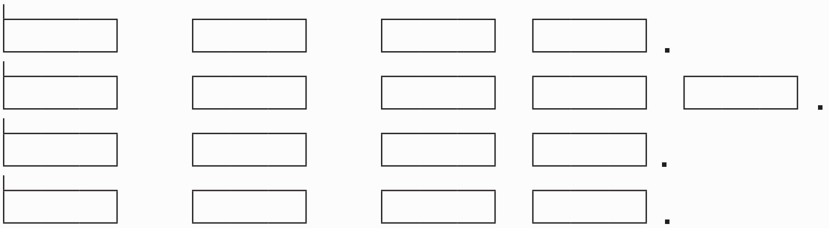

Дарси 44 Дар китоб чӣ шавқовар аст?

1. Порчаҳо аз шеърҳои муаллифони гуногунро гӯш кунед.

Китоби хоно

Аз ин китоби хоно,
Аз расмҳои зебо.
Ҳарфи бисёр омӯхтем,
Мо гапу кор омӯхтем.

М. Бахтӣ

Ман алифбо мехонам

Ман алифбо мехонам,
Бурро – бурро мехонам
Алифбои суратдор
Сураташ ҷудо бисёр.

У. Раҷаб

Баҳори кӯҳистон

Мо имсол ҳам ҷӯшидем,
Дар ҳар дарсе кӯшидем.
Мактаб аз мо розӣ шуд,
Вақти гашту бозӣ шуд.

А. Лоҳутӣ

Муаллим

Муаллими меҳрубон,
Меҳратон дар дилу ҷон.
Лафзи ширину равон
Мо аз шумо омӯхтем.

Н. Розиқ

Аз китоб чиҳоро донистан мумкин аст.

2. Расмҳоро тамошо кунед ва аз рӯи он нақл созед.

Шумо ҳам ба ҳайвонҳо ёрӣ мерасонед?

3. Шеърро хонед.

Мӯъҷиза – мактаб

Мактаби мо мӯъҷизааст,
Дар он ҳама хурсанданд,
Дар он ҳама хушвақтанд,
Бигзор,ки чунин бошад!
Ҳар хонанда хуб медонад.
Бе мактаб ҷаҳон торик мемонад,
Мактаб дӯсти бачаҳост
Мактаб фасли бебаҳост.

Барои чӣ мактабро ба хонаи умумӣ монанд мекунанд?

4. Шумо дӯст ё дугона доред?
Дар бораи дӯстдоштаатон нақл кунед.

Дарси 45 Овозӣ (Н) Ҳарфи Н н

Фикр кунед.

1. Расмҳоро тамошо кунед. Калимаҳое, ки овози н дорад, номбар кунед.

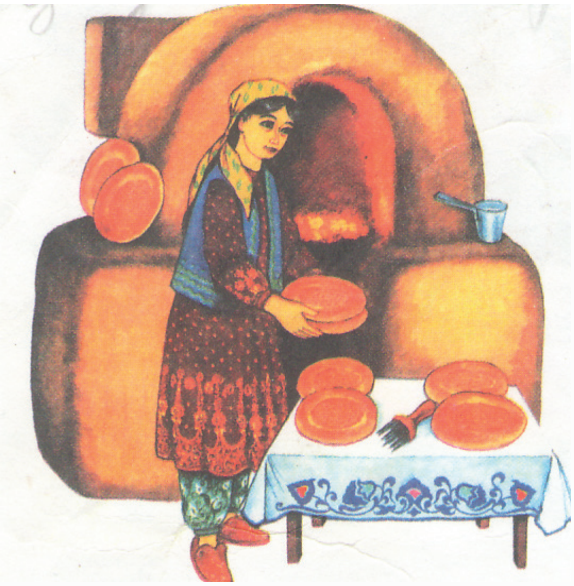

Н Н-ро хондан осон аст,
Н – ранги норбон аст.

2. Хонед. Ба нақшаи зерин калима ёбед.

Лола ана но-ма.
Ма Лола но-ма

3. Хонед. Хоҳару додаратон чӣ ном дорад?

Дар Лола Нурулло ва Латофат.
Дар Насима бошад Анвар ва Акбар. Шумо хоҳару додар доред? Онҳо чӣ ном дорад.

хоҳар
сестра
қарындас
sister

4. Хонед. Хоҳару додар ба ҳамдигар чӣ хел муносибат мекунанд?

Нодир

Лола ба Нодир себ медиҳад.
Нодир себро дӯст медорад.

Ҳарфи навро ба нақша ҷо ба ҷо гузоред.

А	О													Л		Н						

Дарси 46

Аз китоб дар бораи мактаб боз чиҳо донистан мумкин?

1. Чистонро ёбед.

Ба биное, ки дарояд,
Аз он бо дониш барояд.

Калимаро ба ҳиҷо тақсим кунед.

Аз рӯи расм ҷумла тартиб диҳед.

2. Ҳарфҳоро такрор кунед ва хонед.

О-а-л-н н-а-ол
А-о-л-н л-о-н-а
Н-о-л-а л-н -а-о.

3. Фикр кунед, гуед, ки кадом китобҳо дар бораи мактаб маълумот диҳед.

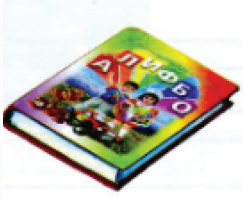

Ту чӣ хел китобҳо дорӣ?

4. Зарбулмасалҳоро гӯш кунед. Ва маънои онҳоро фаҳмонед.

Дониш талабу бузурги омӯз
То беҳ нигарад рӯзат аз рӯз.
Донаи асал асту, нодони заҳр
Нодонӣ бифрӯшу доноӣ бихар.

Калимаҳое, ки овози (н) дорад номбар кунед.

5. Матнро гӯш кунед. Дар матн дар бораи чӣ сухан меравад. Дар ҷумлаи якум чанд калима ҳаст? Чандто калима дар охири ҷумла ҳаст?

Мактаб

Мактаби мо калону хушрӯй аст. Дар мактаб писарону духтарон таҳсил мегиранд. Нодир талаба мебошад, Лола талаба аст. Талабагон ба синф даромаданд. Онҳоро муаллима пешвоз гирифт. Занги мактаб садо дод. Дарс сар шуд. Мактаб ором шуд. Муаллима ба бачаҳо салом дод. Бачаҳо ба ҷояшон нишастанд.

Калимаҳоеро номбар кунед, ки овози саданоки шинос доранд.

Доир ба ҳикоя саволҳоеро фикр кунед, ки ҷавоби он “ҳа”- ё “не”бошад.

Дарси 47

Ман талаба

1. Ту талаба ҳастӣ. То ба мактаб омадан ту кӣ будӣ? Дар мактаб талабагон бо чӣ гуна навигариҳо шинос мешаванд?

Ҳикояро гӯш кунед

Ноила чӣ хел ба мактаб рафт. Вақте ки хонандагон ба ҷои худ нишастанд, муаллима пурсид:

– Оё медонед, ки барои чӣ бачаҳо ба мактаб мераванд?

– Нодир гуфт:

– Барои хондан:

– Нигина гуфт:

– Барои ёд гирифтани навиштани хат.

– Юсуф гуфт:

– Барои ҳисоб кардан.

– Офарин бачаҳо –ҳама ҷавоби дуруст доданд.

– Ноила аз ҷояш хеста,анҷомҳояшро гирифта ба пеши дар рафт.

– Ман ба хона меравам. – Ман аз мактаб меравам, барои он ки хондану навиштан ва шумориданро медонам.

– Аҷоиб гуфт-муаллима. Ба ман маълум,ки на ҳама чизро медонӣ.

– Масалан адади 2-ро 5 – маротиба зиёд кунем чанд ҳосил мешавад. Бо забони англисӣ (гурбаро) чӣ меноманд .Филҳо дар куҷо зиндагӣ мекунанд.

Оё ҳамаи онҳоро дар мактаб меомӯзанд, гуфт Ноила.

– Албатта. Барои чӣ ҳама дарахтон сабзанд, барои чӣ ситораҳо дурахшон ва ғайраҳо.

– Ту дар мактаб мемонӣ?

– Мемонам гуфта Ноила ба ҷояш нишаст.

2. Ба саволҳо ҷавоб диҳед.

Барои чӣ Ноила аз мактаб рафтанӣ шуд? Барои чӣ Ноила аз фикраш гашт? Барои чӣ шумо ба мактаб омадед? Ту аз мактаб чӣ гуна дониш гирифтанӣ ҳастӣ? Вазъиятро бо тарзи бозӣ нишон диҳед. Аз рӯи ҷавоби Ноила, Юсуф, Нигина нақшаи ҷумла созед.

3. Аз рӯи нақшаи зерин ҳикоя тартиб диҳед.

чиро пурсид?

Ноила чӣ кор

кард ва гуфт?

чӣ гуфт?

Муаллима Ноиларо чӣ хел

ҳавасманд кард?

чӣ гуфт?

Ноила чӣ хел рафтор кард?

4. Ба дӯстатон нақл кунед, ки мактаби шумо дар куҷо ҷойгир шудааст?

Барои чӣ ин тавр мегӯянд:
Китоб сарчашмаи дониш.
Китоб намуди илму хониш.

Дарси 48 Овози (М) ҳарфи М м

Фикр кунед.

1. Расмҳоро тамошо кунед. Дар калимаҳо кадом овозҳо такрор шуда истодааст.

М – ҳарфи гарму нарм аст.
М-ҳам чун дум-и пайваст.
М-ҳамдами модар аст.
М-аз ҳама беҳтар аст.

2. Хонед.

Ма	Ма-ли-ка	ма-кон
Мо	мо - ҳи	мо-дар

3. Расмҳоро тамошо кунед. Дар калимаҳо кадом овозҳо такрор шуда истодааст?

4. Аз рӯи расм ҷумла тартиб диҳед.

5. Шеърро хонед:

Мижгонаҷон, Мижгона,
Хоҳари ҷон Мижгона.
Мижгона дар боғ буд,
Зулфаш пари зоғ буд.

Зулфакашро бофтем,
Пушти сар партофтем.
Мижгона рӯи сабза,
Гул чинад қабза-қабза.

У. Раҷаб

6. Матнро хонед ва фаҳмонед.

Бежан ва Манижа

Манижа дар синфи якум мехонад. Бежан дар синфи дуюм. Онҳо пас аз дарс ба мактаби мусиқӣ мераванд. Бежан дар ғиҷҷак, Манижа дар рубоб машқ мекунад. Манижа зеҳни хуб дорад. Бежану Манижа дар мактаб ҳам хуб мехонанд.

Ҳарфи навро ба нақша ҷо ба ҷо гузоред.

А	О													Л	М	Н						

Дарси 49-50

Ҳикоя ва афсона аз кадом қисмҳо иборат аст

1. Ба манзараҳо нигоҳ карда гӯед, ки ин афсона чӣ ном дорад.

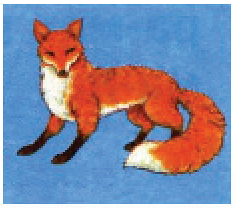

Дар афсона дар бораи чӣ маълумот медиҳад? Қаҳрамонҳои афсонаро номбар кунед.

2. Ҳикояро гӯш кунед. Аввал мобайн ва охири ҳикояро муайян намоед.

Ту чиро метавонӣ?

Ба синф талабаи нав омад. Муаллима ӯро бо ҳамроҳии Моҳира шинонд. Моҳира баъди камтар вақт ба гӯши талаба гап зад:

– Ман рақс карда метавонам! Дар як поям меистам. Расм мекашам, мехонам ва суруд менавозам. Лекин ту чиро метавони?

– Ман муаллимаро гӯш мекунам.

Дафтари кадоми ин талабаҳо дуруст? Ба Моҳира чӣ маслиҳат медиҳед?

Дар бораи ҳаёти худ дар синф ҳикояча тартиб диҳед. Мавзӯъашро фикр кунед.

3. Дар бораи ҳаёти як рӯзаи худ дар мактаб ҳикояча тартиб диҳед. Мавзӯашро фикр кунед.

Фикр кунед ва гӯед, ки дар кадом иморатҳои мактаб ҷаҳидан, давидан мумкин аст?
Дар кадомаш хондан мумкин аст.

4. Аз рӯи расм ҷумла тартиб диҳед.

____ ____ ____ ____.

____ ____ ____ ____.

____ ____ ____ ____?

____ ____ ____ ____ ____.

____ ____ ____ ____ ____.

5. Дар кадом ҳикоя ва афсонаҳо ин ҳайвонҳо вомехӯранд?

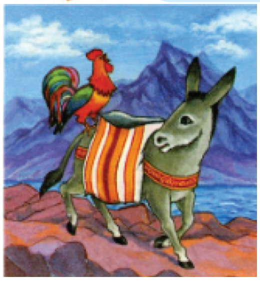

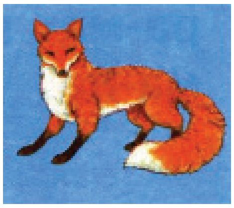

6. Бозии «Танҳо ва ҷамъ» . Бо ёрии ҳарфи М аз як ашё якчанд ашё созед. Мисол оред.

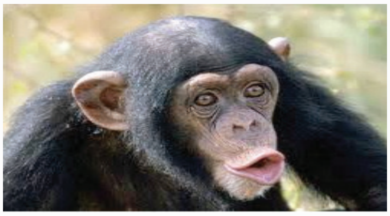

5. Шумо дар дарс бо кадом навигариҳо шинос шудед? Ҳикоя кунед.

Дарси 51 Ман – талаба (Навиштани ҳикоя)

1. Ту чӣ хел фикр мекунӣ, бачаҳо чӣ кор мекунанд? Бо ёрии сӯҳбат чиро донистан мумкин?

Ин шавқовар!
Сӯҳбат ин алоқаи байни ду одам.
Яке аз онҳо савол медиҳад дигаре ҷавоб.

сӯҳбат
интервью
сұхбат
interview

2. Аз ҳамнишини худ сӯҳбат гир. Аз рӯи расм ва нақшаи матн – сӯҳбат тартиб диҳед.

Донед!
Ном--------------------
Синну сол---------------
Ҳавасмандӣ-----------

Фикр кунед, ки боз дар бораи чӣ пурсидан мумкин.

Мохира дар расм чиро мебинӣ?
Шаҳри дӯстдоштаатро нақл кун?

Дар расм шаҳри Остона нишон дода шудааст. Ин шаҳр шаҳри дӯстдоштаи ман мебошад.

Аз рӯи расм ҷумлаҳо тартиб диҳед.

3. Ба ёд оред, калимаҳои пай дар пайро давом диҳед.

4. Дар ҳар як калима ҳарфҳоро шуморед.

5. Дар кадом қатор кадомин калимаҳо зиёдатӣ ҳастанд.

6. Хонед.

а о л н м

ал , ол , ла , ма , на

но , ло

но-ма , ло- на , ло - ла , а -на , мо - ла

Дарси 52 Дӯсти худро чӣ гуна шинос мекунед?

1. Дар бораи дӯстатон чиро нақл карда метавонед? Дӯстатонро бо синф шинос кунед.

Номи дӯсти ман Мурод мебошад. Вай 7 сола аст. Вай ҳикоя карданро дӯст медорад. Вай навистан ва хондани номи худро медонад.

2. Бозии «Дон, ки дӯсти ман чиро дӯст медорад».

Ин дӯсти ман аст. Вай 7 сола. Вай хонданро дӯст медорад.

Вай духтарча. Ӯ 6 сола мебошад. Вай расм кашиданро дӯст медорад.

Ин дӯсти беҳтарини ман мебошад. Вай сурудхониро дӯст медорад. Ин писарча аст.

Дӯсти ман 6 сола аст. Вай бозиро дӯст медорад.

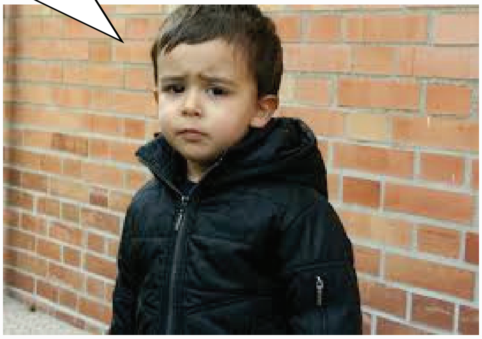

3. Шумо ин ҳарфҳоро омӯхтед ? Бо ҳамроҳи дӯстатон калимаҳоро фикр кунед ва гӯед.

А О М Н Л

4. Ба ёд оред, калимаҳои пай дар пайро давом диҳед.

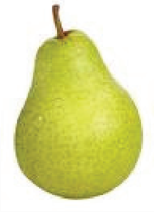

5. Дар кадом қатор кадоми ин калимаҳо зиёдатӣ ҳастанд.

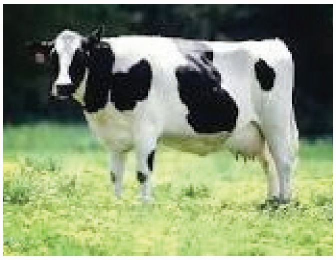
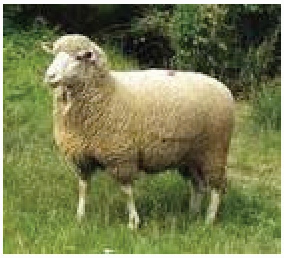

6. Хонед.

а о л м н

ал, ол, ла, ма, на, но, ло;

но – ма, ло – на, ло – ла, а – на, мо – ла.

Дарси 53

Дар бораи мактаб чӣ гуна ҳикоя менависем?

1. Ҳаракат кунед, ки дар бораи мактаб ҳикоя нависед.

Мактаби ту дар кучо ҷойгир аст?
Дар мактаб чӣ гуна иморатҳо ҳаст, нақл кунед.
Дар мактаб чӣ кор кардан ба шумо маъқул аст.
Дар мактаб бо дӯстонатон вохӯрдед, номашонро номбар кунед.

2. Бо калимаҳои ишоратшудаи расми зерин ҷумла ва ё ҳикоя тартиб диҳед.

____ ____ ____ ____ ____ .
____ ____ ____ ?
____ ____ ____ ____ ____ .
____ ____ ____ ____ ____ .

Ин шавқовар

Дар даврai қадим одамон ба ҷои ҳарф бо аъломатҳои шартӣ менавиштанд. Ин гуна хат криптограмма мебошад.

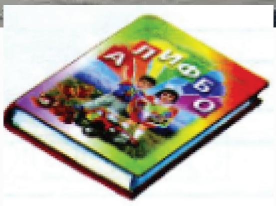

3. Дар бораи мактаб ду-се ҷумла тартиб диҳед. Аз рӯи расм мувофиқи нақша ҷумлаҳо тартиб диҳед.

бет
саҳифа
страница
page

4. Дар бораи мактаб бо дӯстатон криптограмма созед. Дар дарси зерин ба шумо чӣ маъқул шуд ва чӣ душворӣ намуд ? Барои чӣ ?

Дарси 54

Чиро медонам? Чиро метавонам?

1. Аз рӯи расми зерин ҳикоя тартиб диҳед.

2. Шеъри зерин чӣ маъно дорад?

Барои чӣ?

– Бигӯ: чашмат барои чист?
– Барои чизҳои нағзро дидан!
– Бигӯ: гӯшат барои чист?
– Барои панд бишнидан!
– Бигӯ: дастат барои чист?
– Барои ёриву кӯмак расонидан!

Барои ба саволҳо ҷавоб додан ба шумо чӣ ёрӣ мерасонанд?

Дӯстон ва оилаи ман
Шумо ёд мегиред:

3. Расмҳоро тамошо кунед, онҳоро чӣ бо ҳам ҷамъ мекунанд. Онро чӣ мегӯем. Ҷумла тартиб диҳед.

4. Таассуроти худро доир ба мактаб ба дӯстатон нақл кунед. Шумо чӣ ёд гирифтед ва ба сандуқи донишии худ чиро ҷамъ намудед?

әңгіме
ҳикоя
рассказ
story

Оилаи м

о ва дӯстонам

Дарси 55

Оила чист?

1. Ҳикоя кунед, дар бораи оила чӣ медонед?

Ҷумлаҳоро давом диҳед: «Оила – ин ... »

2. Аз рӯи расм бо ҳарфи аввали онҳо нақшаро пур кунед.

Оҳу	Искана	Лола	ангур

3. Шеърро гӯш кунед.

Сарвинози ҷонона,
Алла мекунӣ ё на
Алла кардааст додарат,
Алла кардааст хоҳарат.
Ту ҳам хоб кун Сарвиноз,
Умракат шавад дароз.

отбасы
оила
семья
family

Чӣ гуна оилаҳоро боиттифоқ гуфтан мумкин аст?

3. Дар ин оила чанд нафар аст ва онҳо ба ҳамдигар чӣ гуна муомила мекунанд?

4. Дар бораи оилаи худ ҳикоя кунед. Сардори оилаи шумо кӣ? Аз ҳама хурдтарин дар оилаатон кист? Дар оила ба ҳамдигар чӣ гуна ғамхорӣ мекунед?

5. Калимаҳои зеринро ба ҳиҷоҳо ҷудо кунед.
Бобо, оча, падар, модар, хоҳар, бародар, додар

әке
падар
пап
father

Дарси 56 Дар вақти бекорӣ шумо бо чӣ кор машғулед?

1. Ҳикояро гӯш кунед .

Ман дар оилаам

Мо дар оила ҳафт нафарем . Ман очаю бобо дорам. Ман падару модар дорам. Бародари калони ман Далер аст. Очаю бобои ман маро дӯст медоранд. Падари ман ронанда, модарам бошад муаллима аст. Номи ман Фирӯза мебошад. Номи хоҳарчаи ман Гулнора аст. Ин оилаи калони мост.

2. Аз рӯи нақша калимаҳоро ёбед.

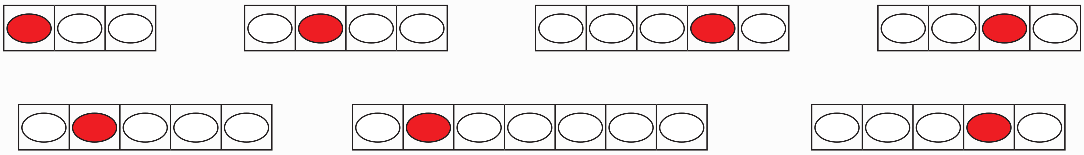

3. Шеърро гӯш кунед:

Ҳурмати калонсолон

Ҳар гаҳ ки бобо бигзарад,
Аз кӯчаи мо бигзарад,
Ӯро ҳамма иззат кунем,
Таъзим бо ҳурмат кунем:
– Бобо, салом!
– Бобо, салом!

Ҳар гаҳ ки момо бигзарад,
Гар аз бари мо бигзарад,
Ӯро ҳама иззат кунем,
Таъзим бо ҳурмат кунем:
– Момо, салом!
– Момо, салом!

4. (Аз дӯстат сухбат гирифта)
Се намуди машғулияти дӯстдоштаи оилаи дӯстатонро дар вақти бекориашон нақл кунед.

5. Афсонаи зеринро нақл кунед.

6. Аз ин афсона чӣ хулоса баровардед?

Дарси 57 Овози (Р) Ҳарфи Рр

Фикр кунед.

1. Хонед. Гурба ва саг чӣ гуна овоз мебароранд? Боз дар кӯчо ин гуна овоз шунидан мумкин аст? Шумо ҳам ҳайвони хонагӣ доред? Шумо онҳоро чӣ гуна парвариш мекунед?

2. Ҳайвонҳои хонагиатонро номбар кунед!

Ин шавқовар!
Вақти ки ҳайвонҳо якҷоя зиндагӣ мекунанд дар байни онҳо дӯстӣ пайдо мешавад.

ит
саг
собака
dog

Р – ҳарфи зуру буррост
Р – гардад бо роҳаш рост.

3. Расмҳоро тамошо карда калима созед ва ҷумлаҳо ташкил кунед?

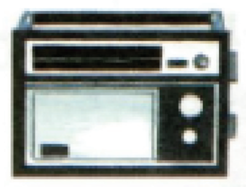

4. Номи ҳамсинфонатонро бо ҳарфи «Р» меоянд, баён намоед.

Рухшона,
Равшан,
Розия,
Рустам

5. Хонед

Рӯбоҳ	Рама	А-нор , ана , ра-ма.
Рубоб	Рафиқ	А-нор, ма анор.
Радио	Расм	Лола, ана, рама.

7. Шумо саҳарӣ аз хоб чӣ гуна бедор мешавед? Ҳикоя кунед.

Ҳарфро дар нақша ҷо ба ҷо гузоред.

А	О												Л	М	Н	Р				

Дарси 58 Ҷаннат зери пои модар аст

1. Маънои зарбулмасалро шарҳ диҳед.

ана
модар
мама
mother

Ман ва модарам

Ман модарамро дӯст медорам.
Модарам ҳам маро дӯст медоранд

2. Дар бораи модари худ ҳикоя нақл кунед.

3. Гӯш кунед ва дар ёд доред. Ифоданок нақл кунед.

Модари ман

Модари ман ҷони ман,
Қуввату дармони ман.

Шодии рӯзгори ман
Меҳри шарарбори ман.

4. Бо ёрии калонсолон зарбулмасалҳои халқҳои гуногунро дар бораи модар интихоб кунед. аз ҳар гуна манбаъҳои гуногун ҷустуҷӯй кунед: китобхона, аз интернет.

5. Ҷумлаҳо бахшида ба модар ташкил кунед.

5. Шеърро гӯш кунед. Ин шеър ба кӣ бахшида шудааст?

Модарҷонам, модарам
Хеле дӯстат медорам.
Бароям ту ягона,
Файзи ин дару хона.

6. Дар бораи модари худатон маълумот диҳед.

Аз рӯи нақша ҷумлаҳо созед.

Дарси 59 Овози (Ш). Ҳарфи Ш ш

Фикр кунед.

1. Расмҳоро тамошо кунед. Номбар кунед. Овози аввали калимаро ҷудо кунед ва хонед.

Шер зуртарин ҳайвон аст,
Шоҳи даррандагон аст.

ЛО, ЛА, НА, МА, РА, ША

2. Калимаҳоро талаффуз кунед.

Ло-ло -ло - гули дилоро
Ла -ла ла - чиндем гули лола
На -на-на - либоси идона
Ма -ма-ма - навиштам нома
Ша -ша -ша - хурсанд ҳамеша

3. Калима ва ҷумлаҳоро давом диҳед.

ро- ро -ро- шо -шо-шо
ар -ар-ар- мо -мо -мо
аш- аш-аш но-но -но

4. Шеърро гӯш кунед.

Эй мурғи даштӣ,
Аз кӯҳ гузаштӣ.
Бобома дидӣ,
Бобом саломат,
Хаташ наомад.
Ин дафъа бинӣ
Пешаш нишинӣ,
Вай хат супорад,
Ба ман расонӣ.

ата
бобо
дедушка
grandfather

Дар бораи бобоятон ҳикоя кунед ва чӣ гуна меҳрубонӣ мекунед.

(!) Калима якто, лекин маъноаш бисёр.

5. Ба расм нигоҳ кунед ва маънои онҳоро фаҳмонида диҳед.

Ҳарфро ба нақшаи нав ҷо ба ҷо гузоред

А	О												Л	М	Н	Р					
											Ш										

Дарси 60

Дар бораи оилаи худ нақл кунед

1. Бо кадом ҳарф калимаҳои дар расм буда, сар мешаванд.

Барои Шодӣ ва Шодия бозичаҳоро ёбед.
Бозиро давом диҳед.

?

Шодия

Шодӣ

2. Калима созед.

3. Ҳикояро аз рӯи расм хонед.

Ин ҷо духтарча – Шодия. Дар ин ҷо Шодӣ – писарча. Шодия шустушӯй кард. Шодӣ ва Шодия дар як синф мехонанд.

4. Ҳикояро давом диҳед.

5. Дар бораи оилаи худ нақл кунед.

6. Бо дӯсти худ ҳамсӯхбат шуда, дар бораи оилаи вай саволҳо диҳед.

1. Оилаи шумо калон ё хурд?
2. Аъзоёни оилаатонро номбар кунед?
3. Ғамхори оилаи шумо кист?
4. Бачаҳо чӣ хел ба калонсолон ёрӣ мерасонанд?

қыз бала
духтар
девочка
girl

Дарси 61 Овози (Х). Ҳарфи Хх

Фикр кунед.

1. Расмҳоро тамошо кунед. Ашёҳое, ки бо овози Х меоянд номбар кунед.

2. Хонед

А-нор, а-на, хола
Хо-ла, а-на хо-на
Хо-ла, а-на хо-на
Хо-ла, ма-на но-ма.
Хол, а-нор хом.

Харгӯшаки хӯшрӯяк
харгӯшаки сермӯяк.

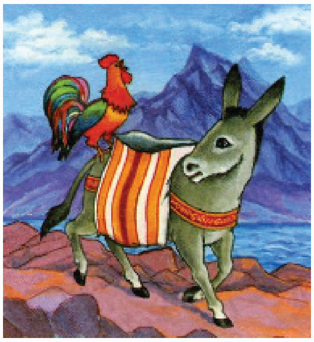

Хо-ох, ха-ах

3. Хонед. Бародар ва хоҳаратон чӣ ном дорад.

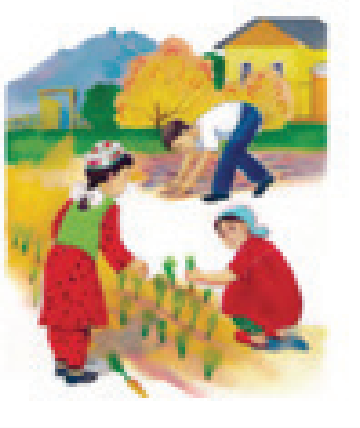

Шумо хоҳару додар доред?
Онҳо чӣ ном доранд?

2. Хонед

хо но ла ра ма ро ло
хо - ла но - ма хол
хон хо - на но -ма - ро

хо -ла , ма но -ма
но -ма хо -но
хол , ма , но -ма -ро хон

Ҳарфҳои навро бо нақша ҷо ба ҷо гузоред.

А	О	Л М Н Р	
		Ш Х	

Дарси 62 Мо – ёрдамчиён

1. Аз рӯи расмҳо гӯед, ки шумо чӣ хел ба хешовандон ва дӯстонатон ёрӣ мерасонед?

2. Ҷумларо ба охир расонед.

Номи модари ман ... .
Номи модари ту чист?

көмек
ёрӣ
помощь
help

3. Шеърро бурро хонед.

Гумон набаред,
Ки ман хурд ҳастам.
Ана, мебинед
Ҷорӯб дар дастам
Бо ин ҷорӯбам
Хона мерӯбам.

М. Миршакар

Номи модаратонро аз рӯи нақша ёбед.

4. Ба саволҳо ҷавоб диҳед.

Номи модари Хуршед – Холҷонмӣ?
Номи модари Хушназар – Гулшанмӣ?
Номи модари Хуморҷон – Тулаҷонмӣ?
Номи модари Химира - Хадичамӣ ?

5. Бо калимаҳо таҷриба гузаронед.

Ҳарфҳоро бо тартиби дигар гузоред. Шумо чиро фаҳм кардед?

2	4	3	1	5	6
2	4	1	3	6	5

2	1	4	3

6. Матнро хонед.

Ҳавз

Мактаби мо ҳавлии калон дорад. Мо дар ҳавлии мактаб ҳавз сохтем. Оби ҳавз соф аст. Бачаҳо дар ҳавз оббозӣ мекунад. Ҳабиб хеле оббозаст. Ӯ нағз шино мекунад.

Калимаҳои мактаб, ҳавз, ҳавлӣ, бачаҳо, оббозӣ, шиноро ба нақшаҳо гирифта ба ҳиҷоҳо тақсим кунед.

Мактаб

7. Ин зарбулмасалро дар ёд доред.

Дониш аз хониш.

Дарси 63

Ба хешу таборон чӣ ёрӣ мерасонед?

1. Хонед

Духтари хона

Модар гуфто:
– Шукрона!
Духтаракам калон шуд
Дар рӯбу чини хона,
Бар ман ёрирасон шуд
Хонаҳоро мерӯбад
Дегу табақ мешӯяд,
Ба меҳмонон ба таъзим
«Хуш омадед» мегӯяд.
Пойафзали меҳмонро
Мегирад аз пеши дар
Он гаҳ худаш мекунад
Тоза бо латтаи тар.

Ш. Ёдгорӣ

2. Аз рӯи расм ҳикоя кунед. Набераҳо ба бобо чӣ гуна ёрӣ мерасонад?

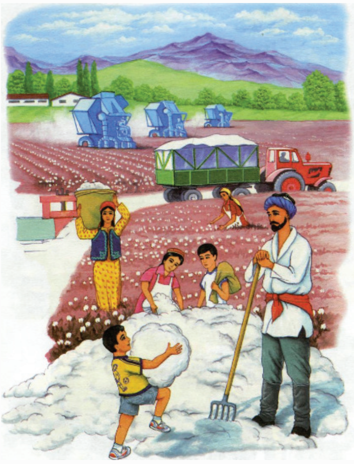

ертегі
афсона
сказка
fairy tale

3. Афсонаро ҳикоя кунед.

Шалғам

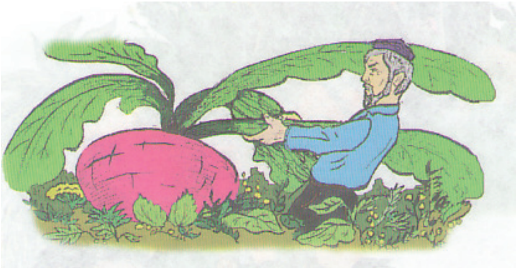

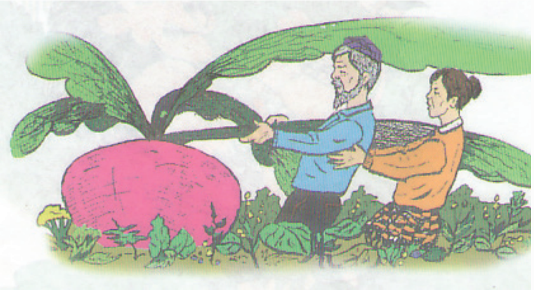

Шумоён ба очаю removedбобоятон чӣ гуна ёрӣ мерасонед? Ҳикоя кунед.

Дарси 64

Овози (У) Ҳарфи Уу

Фикр кунед.

Уштури почакалон
Инро бубин ҷӯраҷон.

1. Расмҳоро тамошо кунед. Ашёҳое, ки бо овози У меоянд, ёбед.

2. Хонед

У-мар, хур - мо
Хур - мо хом
У -мар, о -лу ор!
Ма Хол, о-лу.

Уу

3. Хонед ва калимаҳоро ба ҳиҷоҳо ҷудо кунед.

ма / шу /ша / на / лу / ра / ру
Хур-мо Нур
хур-мо Хол
Хур- мо, а- на о-лу

ул-лу
ун-лу
ур-ру
ух -ру

Ҳарфи навро ба нақша ҷо ба ҷо гузоред.

А О У

Л М Н Р

Ш Х

Дарси 65 Як рӯзи оилаи ман

Мазмуни зарбулмасалро фаҳмонед:
Ҳамҷиҳатии оила дар якҷоягӣ.

1. Ба расмҳо нигоҳ карда дар бораи саёҳат ҳикоя созед.

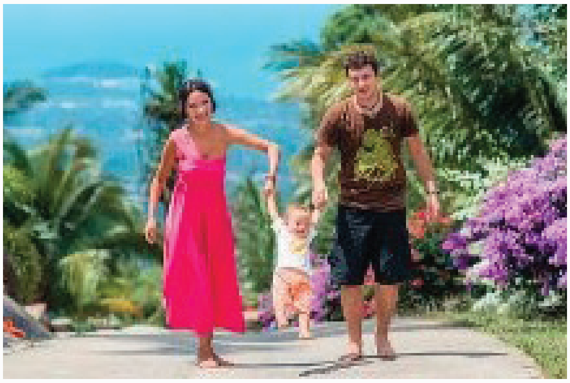

2. Ба дӯстатон дар бораи саёҳат саволҳо диҳед. Шумо бо оилаатон ба саёҳат баромадаед?

3. Гӯш кунед ва калимаҳоро бурро, оҳиста ва тез хонед.

Лу -лу- лу - хӯрдаем олу
Ла -ла - ла чидем гули лола
Ма - ма - ма ба ҳама нависед нома.
Ом - ом - ом - ҳама кори шумо хом.

4. Гуед , ки дар кӣ чист? Калимаҳоро ба нақша гузоред.

Умида Уткир Умрия

әже
оча
бабушка
grandmother

Дар дасти Умида гул
Дар дасти Уткир собун
Дар дасти Умрия хурмо

5. Аз рӯи расм матн созед. «Бобои ман».

Дарси 66 Хазинаи оила дар осоиштагӣ

1. Номи оча ва бобои Умед ва Шаҳлоро гӯед.

Номи -и Олима...

Номи -и Шоҳин...

Номи оча ва бобои худро гӯед ?
Шумо ба онҳо чӣ гуна ёрӣ мерасонед?
Набераҳо ба назди очаю бобо рафтанро дӯст медоранд.

2. Фаҳмед, ки чӣ хӯрданро дӯст медоранд.

Шаҳло 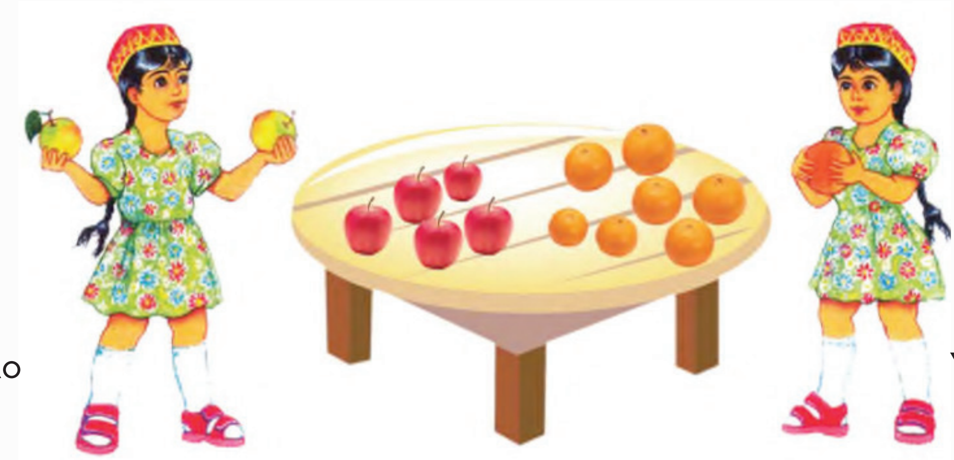 Умида

3. Номи оча ва бобои Умед ва Шаҳлоро гӯед.

Ҷумларо давом диҳед:

Ман очаю бобои худро дӯст медорам, барои он ки ... .

4. Хонед

Панди модар

Ба ёдат ҳаст, модар, гуфто будӣ :
– Ҳамеша ҷаҳд бинмо, эй писарҷон,
Ки дар ҳар нусрату эъҷози кишвар
Бубинам доимо саҳмат намоён.
Ман ин панди туро дар арсаи кор
Барои хеш дастуре шуморам.

А. Шукуров

Очаю бобо ва падару модар ба шумо чӣ гуна маслиҳат медиҳанд.

махаббат
муҳаббат
любовь
love

5. Барои очаю бобоятон табрикнома тайёр намоед.

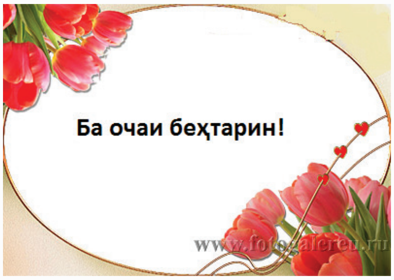

Дарси 67

Дарахти насли ман

Дар дарахт суратҳои очаву бобо, падару модар, амаку хола ва фарзандон

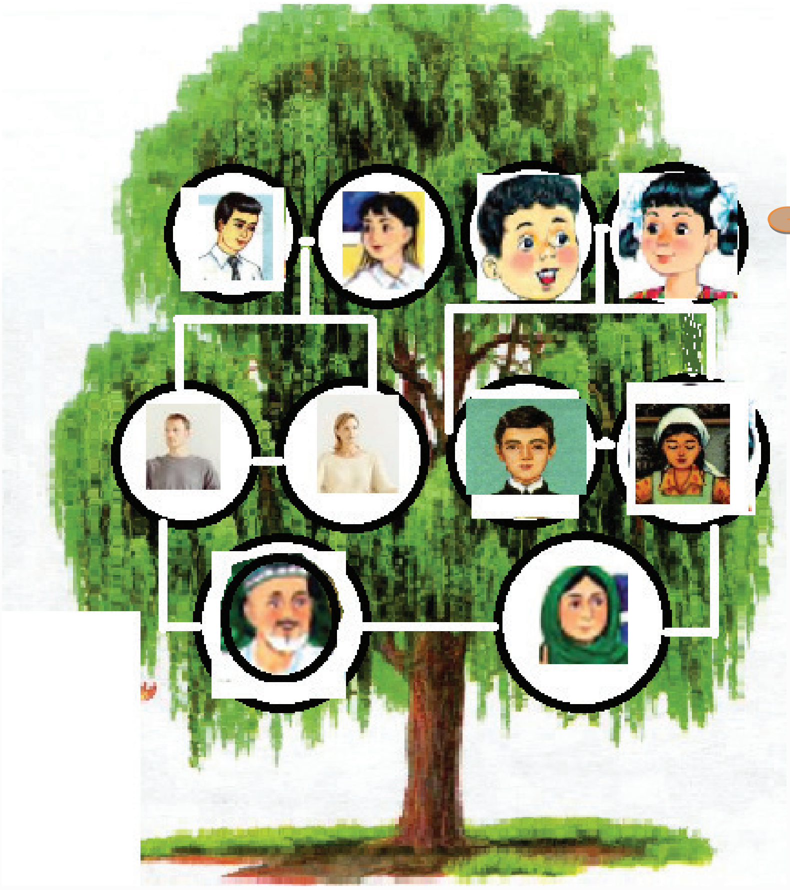

туыстар
хешу табор
родные
native

1. Наслҳои худро муайян намоед. Аз калонсолон пурсида кӯшиш намоед, ки шохаҳои хешу таборони гузаштаи худро тафтиш кунед. Номи насаб ва рӯзи таваллуди хешу табори худро нависед.

2. Расму манзарае созед, ки дарахти насли оилаи худро тасвир намоед. (Агар душворӣ бинед аз калонсолон пурсед).

Ин шавқовар!

Зод – насли одамон ба дарахти бисёршоха монанд аст.

Решаҳои оила ин калонсолон – бобо, оча, бобокалон, танаи дарахт ин намояндагони насли миёна: падар, модар, хола, тағой. Баргҳо, меваҳо – насли ҷавон: додарону хоҳарон.

3. Гӯш кунед.

Мо расми дарахтро мекашем
Дарахти калону серҳосил
Суратҳоро ширеш мекунем
Ва онҳоро менависем
Дар шохаҳои дарахти аҷиб
Ҳамаи хешонро тасвир мекунем
Ҳам авлоди падару модар
Ва ҳамаи дигару дигар.

4. Барои чӣ ин дарахтро «аҷиб» мегӯянд?

5. Аз ҳиҷоҳои додашуда калимаҳо созед.

Ло, но , мо, ма , ла , хо, на

6. Ин зарбулмасалро дар ёд доред.
Дили модар ба фарзанд, дили фарзанд ба фарсанг.

Дарси 68

Овози (Ӯ). Ҳарфи Ӯӯ

Фикр кунед.

1. Расмҳоро тамошо кунед. Ашёҳое, ки бо овози Ӯ меоянд ёбед.

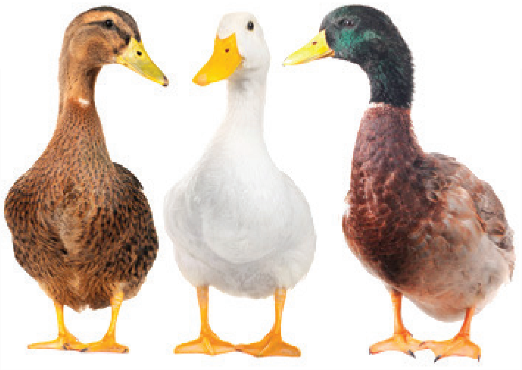

Ӯрдак аз тасфи офтоб.
Худро мезанад, ба об

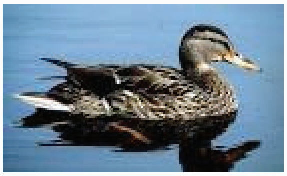

2. Хонед

Ӯӯ

хӯ-ша / шӯр / хом
шӯ-ла / шӯх / нур
Хӯ- ша
Нур, а-на, хӯ-ша. Хӯ- ша, хом. Нур, шӯх.

рӯ – ӯр
лӯ – ӯл
нӯ – ӯн
мӯ – ӯм

дос
дӯст
друг
friend

3. Хонед. Ба ҷои катакҳои холӣ калима гузоред ва ҷумла созед.

Хуршед ва Фаррух

Наргиза ва Гулнора

Дӯсти ҳақиқӣ бояд чӣ гуна бошад?

4. Дар бораи дӯст ва дугонаи худ нақл кунед.

Аз саволу ҷавоб истифода баред:
Номи дӯстат чист?
Кадом бозиҳоро шумо дӯст медоред?
Дӯстат ба ту ёрӣ мерасонад ё не ?

5. Бо дӯстатон сӯҳбат карда ҳикояро пурра кунед.

Ҳарфи навро ба ҷояш гузоред.

А О У Ӯ

Л М Н Р

Ш Х

Дарси 69

Бо рафиқони нав чӣ хел шинос шудан мумкин?

1. Аз рӯи расм нақл кунед, ки чӣ хел шинос шудан даркор?

Салом
Номи ту чист?
Номи ман

Сӯҳроб

Мӯътабар

2. Калимаҳои Сӯҳроб ва Мӯътабар-ро ба ҳиҷоҳо ҷуда карда ҷумла созед.

3. Кадом роҳҳои дӯстшавиро медонед. Маънои зарбулмасалро фаҳмонед:

«Дӯстон оинаи якдигаранд».

4. Бо ёрии калонсолон аз китоб ва интернет зарбулмасалҳои халқҳои гуногунро ёбед.

5. Бозии «Танҳо ва ҷамъ».

рӯбоҳ - рӯбоҳҳо
хӯрӯс - хӯрӯсҳо
мӯза - мӯзаҳо

ӯрдак - ӯрдакҳо
кӯза - кӯзаҳо
дӯст - дӯстон

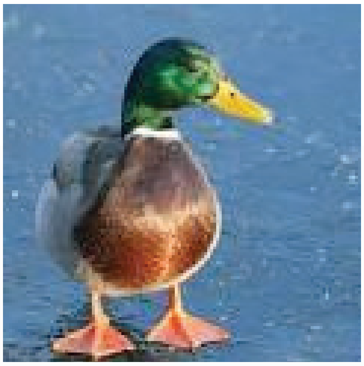

Ба нақшаи зерин калима ёбед.

6. Мӯрча чӣ хел бо кабӯтар дӯст шуд.

танысу
шиносой
знакомства
acquaintance

Чӣ хел фикр мекунед, онҳо чӣ гуна дӯстанд?

Саволҳое фикр кунед, ки ҷавоби «ҳа» ё «не» дорад.

Дарси 70 Овози (С). Ҳарфи Сс

Фикр кунед.

1. Расмҳоро тамошо кунед, гӯед ки номи ашёҳо бо кадом ҳарф сар мешавад.

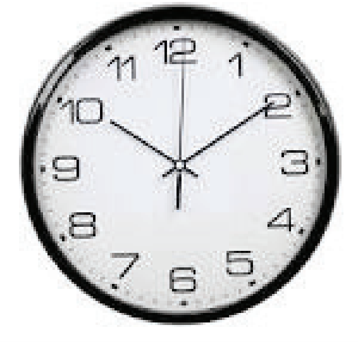

2. Оё шумо дар хона саг доред?

Сс

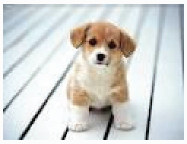

рӯ – ӯр
лӯ – ӯл
нӯ – ӯн
мӯ – ӯм

Дар бораи вай нақл кунед.

Ин аҷоиб.
Агар сагу гурба якҷоя калон шаванд,
онҳо бо ҳам дӯст мешаванд.

Соат вақтро ба моён
Аниқ медиҳад нишон.

ит
саг
собака
dog

3. Калимаҳоро бурро – бурро хонед ва такрор кунед.

Со - су -са - дар дасти ман ҳаст коса
Са -со - шу - ман мекунам шусту- шӯ.

4. Хонед

Ас-лам, а-на Ас-рор.
Ма, Ас-лам шо-на.
Ас-рор, шо-на-ро ор.

5. Аз рӯи расм ҳикоя кунед ва нақшаро пур кунед.

Ҳарфҳоро ба нақшаҳо ҷо кунед.

А О У Ӯ

Л М Н Р

Ш Х

Дарси 71

Одами бе дӯст, дарахти бе барг

1. Расмҳоро тамошо кунед. Дар бораи дӯстӣ ҳикоя тартиб диҳед.

кеңес
маслиҳат
совет
advice

2. Ба маслиҳатҳои зерин гӯш кунед. Боз чиро илова мекунед.

Бо духтарону писарон дӯст шавед.

Ба онҳо ҳурмат намоед, онҳо ҳам шуморо ҳурмат мекунанд.

Агар шумо духтарча бошед, бо шарму боҳаё шавед.

Агар шумо писарак бошед, боғуруру бовиҷдон бошед.

3. Аз рӯи расмҳои афсона, ҳикоя тартиб диҳед.

Дӯст он бошад гирад дасти дӯст,
Дар парешонҳолию дармондагӣ.
Дар бораи ин зарбулмасал маълумот диҳед.
Дар чӣ гуна ҳолат шумо ба дӯстатон ёрӣ мерасонед?

4. Матнро хонед.

Со-ро, ана Расул.
Ра- сул, шо-на-ро ор.
А-но-ра, ма шо-на.

5. Ҳар саҳарӣ чу офтоб,
Аз ҳама пештар зи хоб
Чашм кушода сӯи ман
Мекунад инчунин хитоб.
Рӯз шудааст, Азизаҷон,
Хез, зи мактабат намон.

Дарси 72

Овози (З). Ҳарфи Зз

Фикр кунед.

1. Номи ашёҳоро номбар кунед.

Занги мактаб садо дод,
Ба синф даромад устод.

Зз

зо – оз
за – аз
зу-уз
зӯ-ӯз

2. Матнро хонед.

А -мон   сӯ - зан   со - ро.
За -мон   мӯ -за   аз.
А - мон, а -на, за - мон.
За -мон, ма сӯ - зан.
Сӯ - зан, аз Со -ро.

3. Матнро хонед.

Фирӯз ба хона омад. Ӯ хеле шоду хурсанд буд.
Ҷумлаҳоро ба нақша гиред ва ба ҳиҷоҳо тақсим намоед.

4. Хонед. Дар кадом калима ду ҳиҷо ҳаст?

Замон сӯзан замбур
Амон Соро саг
аз зоча мӯза

Қоидаро дар ёд доред!
Овози З ҳамсадои ҷарангнок мебошад.

5. Аз рӯи расм ҳикоя кунед.

6. Матнро хонед.

Ху - рӯс
А - мон, а -на ху - рӯс
Ху - рӯс аз Замон

Ба нақшаҳо ҳарфҳоро ҷо ба ҷо гузоред.

А	О	У	Ӯ	З	Л	М	Н	Р	Ш	Х	

Дарси 73

Дӯстии халқҳо

Барои чӣ ин хел мегӯянд:
Дӯстии мустаҳкамро бо табар ҳам буридан мумкин нест.

1. Хонед ва гӯш кунед.

Деҳаи ман

Деҳаи ман дилкушост,
Деҳаи ман хушҳавост,
Дар байни кӯҳсор аст,
Арусаки баҳор аст
Тоҷаш азситораҳост,
Нигинаш моҳи фазост,
Баҳораш лолазор аст.
Чун дасти ҳинадор аст...
Деҳи азизи ман ӯст
Як пораи Ватан ӯст.

Ғаффоралӣ Сафар

халық
халқ
народ
people

2. Шеър дар бораи чӣ ?
Барои чӣ мо Ватанамонро дӯст медорем ва фахр мекунем?
Чӣ гуна талабаҳо муҳаббати худро ба Ватан нишон медиҳанд.

3. Калимаҳоро аз рӯи нақша ба ҳиҷоҳо тақсим кунед.

деҳа   баҳор   лолазор   ватан

4. Аз рӯи расм ҳикоя тартиб диҳед.

5. Шумо ба дӯстатон хат навистаед?

6. Матнро хонед.

Ватани мо Қазоқистон аст

Қазоқистон яке аз мамлакатҳои калонтарини ҷаҳон мебошад. Дар ин кишвар халқҳои ва миллатҳои гуногун ба мисли қазоқҳо, русҳо, ӯзбекҳо, тоҷикҳо, тоторҳо, бошқирдҳо, арманҳо, уйғурҳо, озариҳо дӯстона зиндагонӣ мекунанд. Шиори ҳамаи онҳо сулҳу оштӣ ва бародарӣ.

Дарси 74

Дӯстӣ – дар содиқ будан, санҷида мешавад

1. Хонед. Ин талабаҳо бо ҳам дӯстанд.

Лола ва Самир
бо ҳам дӯстанд.
Доно бо Зафар
дӯст мебошад.

Дӯстон оинаи якдигаранд

2. Калимаҳое, ки бо ҳиҷои – гул сар мешавад, гӯед.

Гулнора...

қурбы
дугона
подруга
girlfriend

3. Аз рӯи расм нақл кунед.

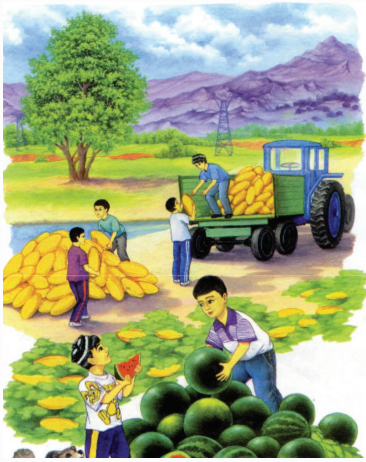

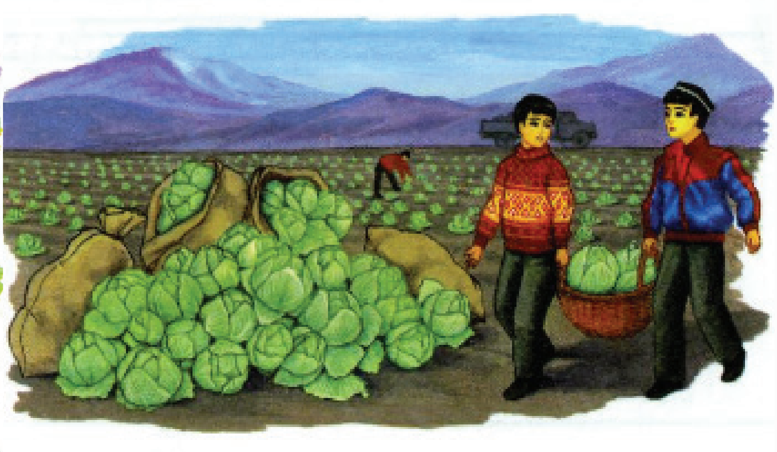

Дӯсти ҳақиқии шумо кӣ? Барои чӣ?

4. Ёбед ва калимаҳоро хонед.

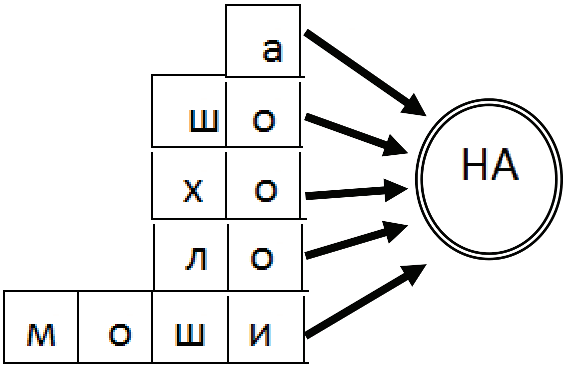

5. Расмҳоро тамошо кунед. Аз кадом афсонаҳо гирифта шудааст?

Дар бораи дӯстии онҳо нақл кунед.

6. Расмҳоро тамошо кунед, маслиҳатҳои заруриро дар ёд доред.

Бо одамони ношинос гапназанед.

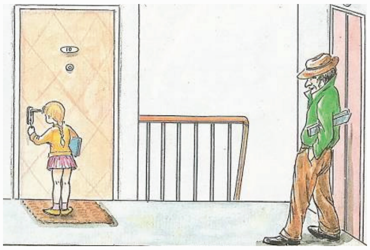

Тӯҳфа ва гапи онҳо нагиред.

Агар шуморо ба ягон ҷои бегона таклиф кунад, ба калонсолон ва ба дигаронро ба ёрӣ даъват кунед

Дарси 75

Қоидаи дӯстӣ

1. Кадом овозҳои навро шумо ёд гирифтед. Гӯед ва ҳикоя кунед. Кадом ҳарфҳо ба хоначаи шумо ҷойгир шуда дӯстона зиндагӣ доранд.

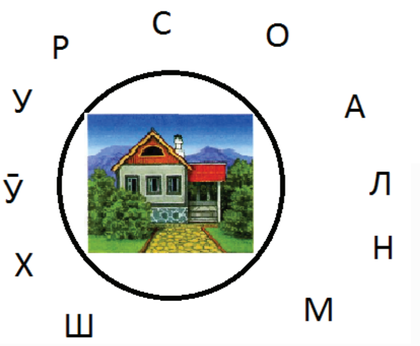

2. Дар кадом қатор ҳиҷоҳо ҳамаашон кушода мебошад?

ло - на шо - на хо -ла мо - на
хӯш - рӯ Ра - сул сӯ - зан зо - ча
а - нор со - ро за - мон а - мон

3. Ба нақша калимаро гузоред.

зоча лона Соро Расул замон хушрӯ

4. Расмҳоро тамошо кунед. Фикр кунед бо ҳамроҳии дӯстатон қоидаи дӯстиро тартиб диҳед.

Қоидаи дӯстӣ

Бо дӯстатон ёрӣ расонед, агар ягон кор карданро донед ба вай ҳам ёд диҳед.

Агар дӯстатон ягон кори бад кунад онро тез истонед.

Бо дӯстатон ҷанг накунед, ҳамеша дӯстона бозӣ кунед.

Аз бачаҳои дигар маслиҳат, ёрӣ ва танбеҳро дуруст қабул кунед.

Агар дар шумо бозичаҳо ва китобҳои шавқовар бошад бо дӯстатон якҷоя бозӣ кунед ва хонед.

Агар дар шумо ягон коратон нағз бошад, худбинӣ нанамоед.

5. Агар шумо калимаро ёбед, дар бораи фасли дуюм маълумот мегиред.

Т□би□ти зебо!
□бу ҳ□в□и аҷ□иб!

достық
дӯстӣ
дружба
friendship

Мундарича

Дарси 1 Шиносшавӣ 6
Дарси 2 Дар мактаб ба кадом қоидаҳо риоя кардан лозим аст? 8
Дарси 3 Нуқтҳо чӣ хел мешаванд? 10
Дарси 4 Барии сӯҳбат бо одамон чӣ лозим 12
Дарси 5 Дар бораи ҷумла шумо чӣ медонед? 14
Дарси 6 Талаффуз чист? 16
Дарси 7 Ҷумла аз чӣ иборат аст? 18
Дарси 8 Дар бораи калима чӣ медонӣ? 20
Дарси 9 Калима дар бораи чӣ гап мезанад! 22
Дарси 10 Ҳиҷо чӣ гуна сохта мешавад? 24
Дарси 11 Мо ҳиҷоро чӣ гуна талаффуз мекунем? 26
Дарси 12 Ҳиҷои заданокро чӣ тарз меёбем? 28
Дарси 13 Такрорӣ 30
Дарси 14 Чиро мо мешунавем ва талаффуз мекунем! 32
Дарси 15 Оё овозро дидан мумкин аст? 34
Дарси 16 Калимаҳои навро чӣ гуна месозем? 36
Дарси 17 Қофия чист? 38
Дарси 18 Овозҳои садонок чӣ кор мекунанд? 39
Дарси 19 Зада чист? 41
Дарси 20 Овозҳои садонок шумоёнро ба саёҳат таклиф мекунанд? 43
Дарси 21 Овозҳои ҳамсадо чӣ гуфта метавонанд? 45
Дарси 22 Ҳамсадоҳо 47
Дарси 23 Ҳамсадоҳои ҷарангнок ва беҷаранг 49
Дарси 24 Овозҳо чӣ гунаанд? 51
Дарси 25 Шумо дар бораи овоз чӣ медонед? 53
Дарси 26 Шумо кадом нутқро истифода мебаред? 55
Дарси 27 Саҳифаи бозӣ 57
Дарси 28 Саҳифаи доноӣ 58
Дарси 29 Овозҳо ва ҳарфҳо чӣ фарқ дорад? 62

Дарси 30 Овози (О) Ҳарфи О о 64
Дарси 31 Овозҳои садонок чӣ хел талаффуз мешавад? 66
Дарси 32 Бозии ҳарфҳо....69
Дарси 33 Мо дар мактаб чӣ кор мекунем? 71
Дарси 34 Дар кӯчо чаҳидану бозӣ кардан мумкин аст? 73
Дарси 35 Овози (А) Ҳарфи Аа 75
Дарси 36 Дарс чист? 78
Дарси 37 Бачаҳо чӣ хел ба мактаб тайёрӣ мебинанд? 80
Дарси 38 Бачаҳо чӣ гуна ба мактаб мерасанд? 82
Дарси 39 Бачаҳо чӣ гуна ба мактаб мерасанд? 84
Дарси 40 Овози Л Ҳарфи Л л....86
Дарси 41 Шумо роҳи бехатар то мактабаро чӣ хел мефаҳмед? 88
Дарси 42 Барои чӣ бачаҳо бозиро дӯст медоранд? 90
Дарси 43 Хониши эҷодӣ дар бораи мактаб 91
Дарси 44 Дар китоб чӣ шавқовар аст? 93
Дарси 45 Овозӣ (Н) Ҳарфи Н н....95
Дарси 46 Аз китоб дар бораи мактаб боз чиҳо донистан мумкин? 97
Дарси 47 Ман талаба 99
Дарси 48 Овози (М) ҳарфи М м.... 101
Дарси 49-50 Ҳикоя ва афсона аз кадом қисмҳо иборат аст.... 103
Дарси 51 Ман – талаба (Навиштани ҳикоя).... 106
Дарси 52 Дӯсти худро чи гуна шинос мекунед? 108
Дарси 53 Дар бораи мактаб чӣ гуна ҳикоя менависем? 110
Дарси 54 Чиро медонам? Чиро метавонам? 112
Дарси 55 Оила чист? 118
Дарси 56 Дар вақти бекорӣ шумо чӣ кор машғулед? 120
Дарси 57 Овози (Р) Ҳарфи Рр 122
Дарси 58 Ҷаннат зери пои модар аст 124
Дарси 59 Овози (Ш). Ҳарфи Ш ш 126
Дарси 60 Дар бораи оилаи худ нақл кунед.... 128
Дарси 61 Овози (Х). Ҳарфи Хх.... 130

Дарси 62 Мо – ёрдамчиён 132
Дарси 63 Ба хешу таборон чӣ ёрӣ мерасонед? 134
Дарси 64 Овози (У) Ҳарфи Уу 136
Дарси 65 Як рӯзи оилаи ман 137
Дарси 66 Хазинаи оила дар осоиштагӣ 139
Дарси 67 Дарахти насли ман 141
Дарси 68 Овози (Ӯ). Ҳарфи Ӯӯ 143
Дарси 69 Бо рафиқони нав чӣ хел шинос шудан мумкин? 145
Дарси 70 Овози (С). Ҳарфи Сс 147
Дарси 71 Одами бе дӯст, дарахти бе барг 149
Дарси 72 Овози (З). Ҳарфи Зз 151
Дарси 73 Дӯстии халқҳо 153
Дарси 74 Дӯстӣ – дар содиқ будан, санҷида мешавад 155
Дарси 75 Қоидаи дӯстӣ 157

Учебное издание

Гульнара Бабараимовна Акрамова
Фируза Адилжановна Алимжанова
Тошби Сафойдиновна Михридинова

САВОДОМӮЗӢ

(ОБУЧЕНИЕ ГРАМОТЕ)

Китоби дарсӣ барои синфи 1
Мактаби миёнаи таҳсилоти умумӣ

Қисми 1

(на таджикском языке)

Редактор *Х. Раимназаров*
Художественный редактор *Х. Буриев, Н. Иномова*
Технический редактор *З. Бошанова*
Дизайн и компьютерная верстка *Д. Мансуровой*

ИБ № 7333

Сдано в набор 20.06.2016. Подписано к печати 27.07.2016. Формат 84x108 $^{1}/_{16}$. Бумага офсетная. Гарнитура «SchoolBook». Печать офсетная. Усл. печ. л. 16,8. Уч.-изд. л 14,25. Усл.-кр. отт 67,2. Тираж 600 экз. Заказ №

Қазақстан Республикасы "Жазушы" баспасы, 050009.
Алматы қаласы, Абай даңғылы, 143-үй.
E-mail: Zhazushi@mail.ru

ISBN 978-601-200-526-4